

Mi az ingyen?

A legkisebb próba elég, hogy az alább jegyzett áruciklokról, valamint az azokhoz díj nélkül adott ingyen-ajándékokról meggyőződést szerezzünk, minden további dicseret fölösleges, meg kell győződnie róla!

Minden kisajegyzet postafordultával megküldetik.

Egy préparát toll, melylyel vizet lehet írni, mahagoni tolltartóval 10 kr.; hozzá ingyen 1 játék kis kártya.

Egy székényke angol levélpapírral borított monogrammal 50 kr., hozzá ingyen legdnomabb tolltartó, toll és pesztívissza! Ugyanaz 2 sz., nagyobb 1 ft.

100 levélpapír, borított 30 kr., hozzá inyen 1 üveg tinta!

1 doboz alumínium-toll 50 kr., hozzá ingyen 12 tolltartó, 1 tonta 1 toll gummi! Aranytoll 80 kr.

1 finom tollkés, elegans formában, 60 kr., hozzá ingyen egy jegyzőkönyv és 1 szivarhamu csésze!

2 finom berriva, frt 1.80, hozzá ingyen fém száj csavarral!

1 finom fémkanócgyújtószósz 45 kr., finomabb 60 kr., hozzá ingyen 1 szivartárcza! Elegansabb 80 kr.

1 pár legdnomabb nadrágtartó, 55 kr., legdnomabb k 80 kr., hozzá ingyen 1 garnitúra legdnomabb mell- és kézielőgomb!

1 igen jó ruha-kéfe 60 kr., legdnomabb 80 kr., hozzá inyen 1 fésű!

1 igen jó hajkefe 65 kr., legdnomabb 80 kr., hozzá inyen 1 porfésű!

1 finom fogkefe, 80 kr., legdnomabb 45 kr., hozzá inyen finom fogpálcát!

1 pár női harisnyakötő 20 kr., elegansabb 40 kr., hozzá inyen 80 db hajtű!

1 pár selyem harisnyakötő 55 kr., egynomabb 30 kr., h 22 inyen 1 aranyozott gyűrű és meztű!

1 bőr készlet, 80 kr., legdnomabb 2., hozzá inyen 1 énrőzecske!

1 pár gép-kézélgomb 2 kr., legdnomabbak 40 kr., hozzá inyen 1 tuccat mel gomb!

1 pár kézielőgomb bivarjú ontóból, 60 kr., hozzá inyen a mell- és gallérgomb k!

1 pár finom kézielőgomb tetesze szerint 30 kr., hozzá inyen 1 körömré-pely!

1 pár puszpánkfa salata-teríték, 40 kr., hozzá inyen 1 bronz asszál gyűrű!

1 pár bronz gyertyatartó, frt 2., hozzá inyen 1 szép kettős ténartartó!

100 db látogatógéj, teteszeze rinti névvel, 60 kr., inyen 1 legdnom. látogatógéj-tárcza.

1 album, keskebbkötésben elegans, 50 képre, frt 1.50, hozzá inyen 1 virágváza!

1 nagy 4-rés album, 100 képre, kabinet Szab. d. bór frt 4.50, hozzá inyen 1 pénzárca, 1 pár kézielőgomb és 1 látogatógéj-tárcza!

Mindazon, legjobb kivitelben összeállított árúk pontosan és figyelmesen a 15 év óta fennálló áruház által postautóvétel mellett szállíthatók. 5335

Cím: An das weltbekannte Waarenhaus, Galanterie-Waaren, Kärntnering Nr. 2., Wien. A.

Tanningene.

Legújabb ólommentes, ártalmatlan hajfestő szer haj, szákhál és szemöldök számára, melyek a leggyorsabb módon, egyetlen egyszeri használat mellett, egész megbízhatóan és biztonságosan ugyanazon bítálan, fényes szőke, barna és fekete természetes színt vissza nyerik, melylyel a megszálles előtt bírtak, s melyet sem szappannal mosás, sem gőzfürdő használata nem bír elenyészíteni. Ára 2 frt 50 kr.

Dr. Landauer illatos hajbalzsama. bírtó-ított, teljesen megbízható szer, hogy, 2- vagy 3-szor használat mellett a haj kímélés tökéletesen megőrzött, annak növeése ismét előmozdítás-ék. E balzsam, az ő-z hajnak eredeti, természetes színe: visszaadja, a legdnomabb illatú bír, s a bőrt vagy fehéremült leukevésbbé sem színezi be. Ára 1 frt.

Szeplőt, májfoltot, pörseást, bőr-aktkát, arcrovrosságot, napégést, a bőr minden kivirágzását stb. a dr. Tobias Eau miraculeuse antipéhiúse a bőrön és bőr alatt gyűlékező fessek-anyagok felszívódása al gyökereken e táv lítja, s a legdurvább, legédesebb bőr: egy ój-n át győződi páhává és fehérre változtatja. Ára 1 frt 50 kr.

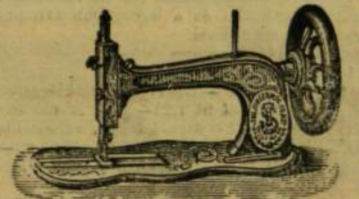
Ered. keleti rózsatej Russ Károly, gyógyszerésztől a bőrnek rögtön, nem pedig hosszabb használat után, oly győngéd, vakítónan fehér, fiatal frissességű színezetet ad, amint az semmiféle más szer által nem érhető el; a ráncokat, s minden sárga vagy barna foltot rögtön eltávolítja. Ára 4 frt.

Valamennyi írtten íó-orótt különlegesség meg van vizsgálva, s azok a csúgkészsége mellett határozottan ártalmatlanok és hatóságilag bejegyzett védjeggyel vannak ellátva. — Valódi minőségben szállítja Russ Károly utódja, Bécsben 1., Wallfischgasse 3. RAKTÁRAK: Török József gyógyszerészmű Budapest. Armin Ellasnál Áradon.

Kész női öltözetek és kelmék
legújabb divat szerint, jutányos áron
Keller és Zsitvay
5340 divatárú raktárunkban.
Budapesten Szerviták épületében.

50 frt egy Singer-varrógép teljesen.
42 frt egy Wheeler & Wilson teljesen (zajtalan járással).
15 frt egy La Rein kézi gép elegans alsó tálczával;
kezeség mellett, bizonyítvánnyal, részletfizetésre is arisztja, csupán 5318

Brenner Károly,
Budapest, bécsi utca, Deák-utca sarkán, 15. szám.

Varrógép-üzletem, mely a legrégebbi a helybeli piaczen, gépészeti műhelylyel van összekötve, ennélfogva minden javítást gyorsan és olcsón eszközölhetek. Tartok továbbá minden fajta varrógépéből alkatrészeket, valamint angol tüket, cérnát és gépolajt, stb. a legolcsóbb árak mellett.

FERENCZ JÓZSEF
KESERÜVIZ-FORRÁS
Elismert mint leghatásosabb valamennyi keserüvíz közt.
„Különösen enyhe íze és kicsiny adagolása által tűnik ki.” — Dr. Korányi tanár és k. tanácsos Budapest. — „Könnyen vethetik és a többi budai vizekhez aránylag kevesebb mennyiségben hat.” — Dr. Gebhardt, tanár és kórházi igazgató Budapest. — „Még hosszabb használatnál sincs semmiféle káros hatása.” — Dr. Bamberger, tanár Bécsben. — „Sőt a bélyákhártya izgatott állapotában is fájdalom nélkül hat.” — Dr. Leube tanár Erlangenben. — Kapható minden gyógyszerészár és fűszerár-kereskedésben.

A legszebb siremlékek
az elismert legolcsóbb árak mellett, szürke manthauseni gránitból, fekete gránitból (Syenit), sötétzöld gránitból (Porphy), vörös és fekete magyar márványból; továbbá vászál, alakok, koszorúk és urnák márvány és érczéből, sírrácszatok és kerítések. Arkiszámítások és rajzok kívánatra megküldetnek.
Az entreprise des pompes funebres
siremlék-gyára Budapest, kerepesi út 48. szám.

VASÁRNAPI UJSÁG
Előfizetési feltételek: **VASÁRNAPI UJSÁG** és **POLITIKAI UJDONSÁGOK** együtt: egész évre — 12 frt félév — 6 + Csupán a **VASÁRNAPI UJSÁG**: egész évre — 8 frt félév — 4 + Csupán a **POLITIKAI UJDONSÁGOK**: egész évre — 6 frt félév — 3 +
23-dik szám. 1879. BUDAPEST, JUNIUS 8. XXVI. évfolyam.

WENINGER VINCZE.

1834—1879.

Rég emlékszünk halálesetre, melynek híre oly váratlanul jött, oly megdöbbentőleg hatott volna, mint az, mely Weninger Vinczének mult hó 29-én rövid, de gyilkoló betegségben kimultát jelenté. Váratlanul jött, — hisz az alig 46 éves férfi, kinek testi és szellemi erővel teljes alakja néhány nappal előbb a közel veszélyt még sejteni sem engedé, férfikora teljében, munkássága délpontján esett az ádáz kórnak áldozatul. Megdöbbentőleg, mert önkényt merült föl a kérdés, vajjon lesz-e, ki Wenigert zajtalan, de a köznek érdekében felettébb hasznos, sőt az utóbbi évek tapasztalatai szerint a mai viszonyok közt nélkülözhetetlennek tekinthető tevékenységi körében pótolni tudja.

Csak a beavatottak ismerték egész mértékében azt a fontos szerepet, melyet Weninger a magyar államkinestár és a kontinens első pénzügyi hatalmasaiból — a Rothschild-házakból s azok üzlettársaiból — alakult csoport között mint közvetítő elfoglalt. A ki látta, mily bizalommal s rokonszenvvel találkoztott ugy kormánykörökben, melyek hazafiai jóakarataért s buzgóságáért becsülték, mint azon férfiak részéről, kik a töle nyert információkban teljes megnyugvással nyujtottak segédkezet hazánk pénzügyi bonyodalmainak megoldásához — nem titkolhatja el csodálkozását a felett, hogy e két látszólag ellentétes érdek igényeit miként tudta egyaránt kielégíteni, miként tudott mind a két félnek bizalmi férfia lenni.

Pedig ugy volt — s e sajtáságos és szokatlan tünemény oka semmi másban, mint Weninger személyiségében kereshető.

Hazafisága és becsületessége valának a palladium, mely a gyanúnak még árnyát is távol tartá tőle, mintha a benne bízók bármelyikét a másiknak előnyére károsítani vagy tévedésbe ejteni képes volna. Ehez járult rendkívül megnyerő egyénisége, engesztelő modora, mely a kikerülhetlen ellentéteket minden diplomaciai fursang mellözésével, saját legjobb

szándékának meggyőző erejével mindig ki tudta egyeztetni.
Első sorban az ő érdeme s az ő személyes közbenjárásának eredménye azon előzékeny, sőt szívélyes viszony, mely az utóbbi években s most is államunk sorsának intézőit az európai pénzerők legelőkelőbbjeivel összeköté, s melynek hazánk már eddig is a nyomasztóbb adósságok gondjaitól menekülését s hitelügyei rendezhetését köszöni.

Weninger Vincze pályafutása, mely annyiak fájalmára, a közügy nagy kárára oly korán és váratlanul ért véget, például és serkentőül szolgálhat, mert az ész és munka diadalát hirdeti s megtestesíteni

látszik Saint Simon eszményét: „mindenkinek legyen az ő érdeme, minden érdemnek munkája szerint“.

Nem születés, vagyon vagy családi összeköttetések helyezék Wenigert ama kiváló helyekre, melyeket elfoglalt és teljesen be is töltött, hanem saját érdeme, saját fáradhatlan munkássága. Az volt, a mit az angol (a hol e jelenség gyakoribb, mint nálunk) self-made man-nak nevez. Nálunk oly ritka, hogy találó kifejezésünk sincs rá.

Weninger Vincze 1834. ápril 31-én született Pesten, hol szülei egy kitűnő leánynevelő-intézet élén állottak. Már zsenge korában tanítás és tanulás képezék legkö-

WENINGER VINCZE. (ELLINGER FÉNYKÉPE UTÁN.)

Épen most jelent meg
a Franklin-Társulat kiadásában a 37—38. füzet (IV. kötetnek hetedik és nyolcadik füzete), és minden könyvkereskedésben kapható:

TALÁLmányok Könyve.

Ismeretek a kézmű- és műipar mezejéről.
Ezen mű 40 füzetben fog megjelenni. Egy-egy füzet ára 40 kr.
Minden egyes füzet külön is kapható.

TARTALOM: Az illó olajok. Előfordulásuk a különböző növényrészekben. Yererési módjuk: a sajtolás, párlálás, maczerálás, fölszivátás. Az illó olajok tulajdonságai s chemiai összetételök. Egymás közti rokonságuk. Oxygénhiyasok, oxygéntartalmak. A kénartalmu illó olajok. Az illatszergyártás hazájja. Néhány illatszert alkotó része. A világitás, különösen a gázvilágitás s az ezzel kapcsolatos iparágak. A mesterseges fény. A fényérés s módszerei. A lámpák. Az üveghenger s a kánóc. Az antik lámpától a moderateurig. A petroleumus lámpa. A gáz-

világitás. Ennek története. A világitógáz gyártása. Az erre szolgáló nyersanyagok. Ezek párlálása. A párlálás termékei. A gázométer. Gázvezetékek. Gázórák. A gázlángzők. A különböző világitógázok. A kátrányolajok. A paraffin, naftalin, petroleum. Fűtés s szellözés. Egyenemi tüzhelyek és a tüzelekek történetéből. A tüzelés elvei. A kandalló. A kürtő. A rács. A kályhák különböző nemei s czélszerű szerkezetök. A vaskályhák. Palástos kályhák. Töltöz s szabályozó kályhák. A svéd s orosz kályhák. Központi fűtés levegővel, vízzel és gőzzel.

A földművelés-, ipar- s kereskedelemügyi m. k. miniszter megbízásából és az orsz. magyar iparegyesület felügyelete alatt több évtizedes munka alapján dolgozta
FRECSKAY JÁNOS.
A szöveget közel 1000 szép fametszéssel látja el intézetünk.
Az előfizető az egész mű megvételére nem köteleztetik.
Első, második és harmadik kötet ára 12 frt.

Franklin-Társulat nyomdája (Szevetem-utca 4.)

rét s e befolyás nemcsak életpályája egy részére, hanem — mondhatni — életének általa kitűzött végcéljára is kihatott. Nemcsak maga kezdte meg mint tanár pályáját, s egyik fiát is e pályára nevelteté, de előszeretettel foglalkozott egészen változott viszonyok, a gyakorlati élet magasra verő hullámai közt is azzal a gondolattal, hogy egykor még visszatérhet az általa annyira kedvelt tanári pályához. A sok szép állás közül, melylyel életében megkínálták, egynek visszautasítása sem esett oly nehezére, mint midőn néhány év előtt az egyetemen az államszámvitel-tan tanszékére kapott meghívást.

Szülei körében, kikről mindig a legnagyobb kegyelettel emlékezett meg, szokta meg azt a valódi családiasságot, mely jellemének egyik fővonása volt s mely annyira hozzájárult magánéletének kellemessé tételéhez. Nővérei: az elhunyt Szőnyi Pálné, özvegy Einsle Antalné, dr. Wagner Dánielné, özv. Kraskovics Edéné és Weninger Ida mint jeles nők s részben kitűnő családanyák, s fivére a néhány év előtt elhunyt dr. Weninger János, diszei voltak egy oly családi körnek, melyen belől a legnagyobb összhang, a legszebb egyetértés uralkodott s melynek tagjai az élet minden viszonyai közt bizton számíthattak a testvéri és rokonai szeretet szívből jövő önzetlen nyilvánulásaira. Ki Weningert testvérei és saját családja körében szeretettől, tisztelettől környezetben látta, méltán irigyelhetette tőle e zavartalan, nemes boldogságot.

Weninger gymnázialis tanulmányait, mint társai közt kiváló ifju, Pesten a kegyesrendiek tanintézetében végezvén, a technikai pályára lépett s a helybeli József műegyetemen három évet, Bécsben az utolsó, negyedikét végezte. Kor- és tanultársai, kik közül Hieronymi Károly államtitkár, Nagy László miniszteri osztálytanácsos, Walther Ágoston és Storch Frigyes vasuti főfelügyelők a technikai téren szép nevet vívtak ki — nem győzik dicserni derült, vidám kedélyét és hangyaszorgalmát, mely a rendes tanulmányi tárgyakon kívül különösen az építészettel és a nemzetgazdaságtannal alapos és beható foglalkozás felé vonzta a szép tehetségu ifjut.

Mint építőmester felszabadult s az erről szóló okmányt még évek mulva is, midőn hivatása e pályától messze elvoná, örömmel mutogatta, s némi, nála csak ily természetű dolgoknál előforduló önteltséggel mutatott azon pesti házakra, melyeknek építésénél — bár szerény munkásként — ő is részt vett. Hogy e foglalkozásából kifejtett építészeti jó izlése fenmaradt, tanúsítja az a szép villa, melyet — részben az ő utmutatása szerint — veje Petschacher Gusztáv építész emelt s mely sugárutunknak egyik díszét képezi.

Bécsből visszatérte után a tanári pályára lépett és pedig egy oly magán nevelő intézetben, mely azon időtájt — az abszolút kormány üldözése folytán tanszékkükről kiszorult több kitűnő tanerőt, a tudomány és közelet sok jeles férfját menté meg az anyagi gondoktól, megadva nekik a megélhetés tisztességes kenyerét. Ez Szőnyi Pálnak, Weninger sógorának nevelő-intézete volt, melynél azon időben Csengery Antal, Brassai Sámuel, Petzval Ottó, Gönczy Pál, Takács János, Gyulai Pál, Vész Ármin s mások oktatták hazánk

előkelőbb családainak sarjadékait. E körben mozogva Weningernek ifju, fogékony keble bő tápot s folytonos ösztönt kapott a tudomány terén haladására.

1858-ban az akkor megnyílt kereskedelmi akadémiához, a kereskedelmi számvitel tanszékére hívták meg, s e meghívást el is fogadta. Tanítványai ma is elragadtatással beszélnek tanítás- és bánásmódjáról s az első hazai pénzintézeteknél ma alkalmazásban levő ifjabb nemzedék büszkén vallja őt mesterének.

Ugyanez évben megnősült, nőül vevén özv. Robiczek Sándorné, Majthényi Mária urasszonyt, ki családi életének mindvégig szerető és gondos őrangyala volt.

1859-ben a magyar ált. biztosító intézet szolgálatába lépett, előbb mint becsülő mérnök. Majd az életbiztosítási osztályban, melynek berendezésénél ő számította ki a halandósági és díjtáblázatok elméleti rendszerét s melynek szervezője ő volt, az első főnökké nevezetett ki.

Ez állásában és a tanári pályán kifejtett működése mellett tudott még magának annyi időt szakítani, hogy a fontosabb pénzügyi s nemzetgazdasági kérdésekről különösen a Pesti Naplóban megjelent cikkeiben szakavatott tollal írjon s a közönséget oly kérdésekről, melyekkel addig magyar ember keveset törődött, alaposan tájékoztassa.

Egy kisebb számtani munka után 1860-ban jelent meg nagyobb önálló műve „A politikai számtan“, mely nevét tágabb körökben tevő ismertté az akadémia levelező tagjának megtisztelő címét eredményezte szerzőjének. E munka — nálunk szakkönyvvel ritka jelenség — már eddig három kiadást ért.

A gyakorlat és elmélet terén kifejtett e ritka szorgalom és tevékenység feléje fordíták a közfigyelmet, megalapíták szakemberi hírnevét s midőn az országgyűlés 1867-ben a monarchia tulsó felével köntendő kiegyezés előkészítésére regnicolaris bizottságot küldött ki, ez a kiegyezés bonyolult pénzügyi kérdéseiben a szakértő és javaslattevő fontos szerepére Weningert hívta meg. A benne helyezett bizalomnak itt is várakozáson felül megfelelt s ezből származik azon rokonszenv és tisztelet, melylyel a politikai pártok, különösen a későbbi Deák-párt irányadó férfiai s maga Deák is Weninger személye és tehetsége iránt viseltettek.

A magyar kormány megalakulásakor a pénzügyminiszteriumban miniszteri tanácsosi állással — a hitelműveletek és költségvetés osztályának vezetésével — kinnálta meg; de Weninger csak Deák Ferencz ismételt felszólítására és nógatására határozta el magát arra, hogy addigi nyugodtabb és jövedelmezőbb állomását a nagy teherrel járó hivatással felcserélje. E minőségben tevékeny részt vett az állami pénzügyigazgatás újjászervezésében, a kodifikációs munkák előkészítésében, melyek közül különösen az állami számvételek föllállításáról szóló törvényjavaslatot emeljük ki, mint melyet leg-sajátabb művének tekinthetünk s melynél később a törvény életbeléptetése után a törvényalkotó cselzatará nézve fölmerült véleménykülönbség esetében reá, mint e czélnak legjobb ismerőjére történt hivatkozás s az ügy az ő ítélete alá bocsátott.

1869-ben elhagyta itteni állomását,

Bécsbe a közös pénzügyminiszteriumban osztályfőnökké nevezetvén ki Becke miniszter oldala mellé, kinek halála után gr. Lónyay Menyhértnek 1870. május havában közös pénzügyminiszterré történt kinevezéseig Weninger volt a miniszterium vezetésével megbizva.

Nem tartozik ez életrajz szűk keretébe azon már hírlapi nyilatkozatok tárgyát is képezett okok vizsgálása, melyek Weningert otthona, rokonai s barátai körének elhagyására bírták. De az elhunytak jellemzésére s érdemei nem hagyhatjuk szó nélkül sikerdu tevékenységét, melyet az alkotmányos új rendszer ellenével folytatott küzdelemben Bécsben kifejtett.

Azon számos lényeges javítás közül, mely a közös pénzügyminiszterium szervezetében neki köszönhető, csak egyet említünk fel, a régi kameralis könyvvezetés helyett a kettős könyvvezetésnek behozatalát a miniszterium számvitelébe, a mikor a buroakuracia megrögzött, minden újítástól irtozó közönyt csak úgy volt képes megtörni, hogy hivatalnokainak előbb előadásokat tartott a kettős könyvvitelről s a nyert elméleti oktatást azonnal és pedig jó sikerrel gyakorlatilag is alkalmaztatta velük.

Ő védte s juttatta először érvényre az alkotmányos befolyást és a magyar érdekek törvényen alapuló tekintetbevételét az addig csak névleg közös miniszteriumban s nem egy összekocczanása volt e miatt az e befolyást elismerni nem akaró katonai igazgatással.

Egy tette ez állásában a történetét s az legyen megemlítt itt is. Ő volt, ki — a kiegyezési törvény alapján, mely a hazánkat terhelő közös adósságokat s az azok törlesztésében és kamatozásában minket illető részt kifejezetten megállapítja — az osztrák nemzeti bank 80 millió forintos követelését, mint Magyarország egyáltalában nem terhelőt, az osztrák államadósságok főkönyvébe íratta át. Nem rajta mult, hogy ez átírás irott malaszt maradt s hogy ma mi is adóssai vagyunk az osztrák-magyar banknak.

Mig Weninger Bécsben volt, itthoni tisztelői, barátai az utat egyengették viszsza-jöveteléhez, az 1870. XVIII. t. cz. által felállított állami számvételek elnöki székének általa leendő betöltéséhez. E helyre a képviselőház hármas kijelöléséből a felségnek kellett egyet e életfogytiglan tartó tisztségre kinevezni.

Deák Ferencz, Csengery s a Deák-párt tekintélyes része Weningerben látta e hely méltó jelöltjét, mig a kormány némely köreiben Gajzágó Salamon, az 1868. évi zárszámadás megvizsgálására s a miniszterium részére a fölmentés megadásának javaslatára ajánkozott bizottság — az akkor u. n. hét bátor férfi — elnöke volt kiszemelve.

Weninger érdemei épen ez állomás elnyerésére oly nagyok valának, hogy irányadó helyről kijelentés történt az iránt, hogy ha Weninger a hármas kijelölésben bármelyik helyen bejut, kinevezés végett a felség elé őt fogják fölterjeszteni. Az ellenpártnak tehát azon kellett lenni, hogy Weningert még a kandidációból is kiejtse és ez — sikerült is.

Az 1870. június 25-én tartott országos ülésben történt a szavazás. 323 szavazat közül az első szavazáskor kapott Gajzágó 194, Weninger 157, Korizmiés

László 95, Suhaj Imre 90 szavazatot; — a szükséges abszolút többséget tehát csak Gajzágó nyerte meg, új szavazásnak kelle történni Weninger és Korizmiés közt, melynél az előbbi 110 szóval 124 ellenében megbukott, az ezután következő harmadik szavazásnál már csak 29 szavazat volt mellette a Suhaj Imréré esett 126 szavazattal szemben s így abszolút többséget egy szavazásnál sem nyervén, megtörtént az a különösség, hogy az a férfi, kiről még ellenfelei is elismerék, hogy egyetlen szakfőnök volt e téren, ki legtöbbet irt, munkált az állami számvételek felállítására érdekében, még a kandidációból sem juthatott bele.

Deák Ferenczet, ki hévvel, nála személyi kérdésekben szokatlan buzgósággal karolta föl Weninger jelöltségét, nagyon elkedvetleníté ez eredmény s ez volt első nyilvánosságra jutása azon lapangó szakadásnak, mely az öreg urat a külsőleg neve köré csoportosuló többség egy részétől elválasztá, később kormányválságokra adott alkalmat s előkészíté a tért a balközéppel történt fuzióhoz s ekként politikai pártjaink mai alakulásához.

Weninger barátai jól tudták, hogy a történetek után, melyeknek a szinfalak mögött lefolyt részletei még elkedvetlenítőben hathattak rá, — nem lesz kedve az államszolgálatban maradásra s az akkor kedvező auspiciumok közt fejlődésnek induló magyar általános hitelbank irányadó egyéniségi, b. Sennyey Pál, Csengery Antal, Wodianer Mór kedvezőnek látták a pilanatot, tehetségét, munkaerejét a nevezett bank számára nyerni meg, s ez sikerült is. Csak addig maradt a miniszteriumban, mig az ügyek átadása megkívánta s már 1870. augusztus 1-én átvette a magyar ált. hitelbank igazgatását.

A király a II. osztályú vaskorona-renddel jutalmazta meg az állami szolgálatban szerzett érdemeit. Az e rendjellel járó bárói czimért Weninger nem folyamodott soha, a minthogy az állami hivatalban elfoglalt magas állására — a néha kedves, többször keserű visszaemlékezésen kívül — misem látszott nála emlékeztetni. Bureaokrata nem tudott, nem akart lenni soha.

A hitelbanknál tefoglalván állását, új tér, a bank- és pénzügyek gyakorlati tere nyílt meg előtte.

Már 1871-ben a kormány kinevezte őt a magyar kir. államvasutak igazgató tanácsa elnökévé, mely nagy fontosságú állásban kéréletlen szigorral irtotta az e vasutak igazgatásában beharapódzott korrupciót s megalapítá e ma oly nagy fontosságú közlekedési intézet jó hírnevét. A közlekedési miniszterium vezetésében történt változás miatt előbb 1874. januárban az elnökségről, később 1875. április havában a tanácsosi tagságról is lemondott.

Az országos iparegyesületnek éveken át elnöke volt s munkálkodásában tevékeny részt vett, mig halmozott teendői lemondásra nem bírták. Elnöke volt a szép eredményvel működött magyar hitelségi egyesületnek, továbbá az arad-temesvári vasúttársaság igazgatóságának; a mult évben megválasztott a magyar földhitelezési felügyelő bizottságának díszes állására, s igazgatója volt 1876. február

óta a Franklin magyar irodalmi és nyomdai társulatnak, hol az intézet fölvirágztatásán nagy buzgalommal, biztos kézzel munkált s ez idő alatt az irodalom igényei s azok kielégítése körül szakavatottságának számos jelet adta.

Legnagyobb fontosságú volt azonban tevékenysége, melyet, mint hazánk első Creditmobilier intézetének, a magyar általános hitelbanknak vezérigazgatója, a magyar állam hiteltügyeinek rendezése körül kifejtett.

Működése, mely csak halálával ért véget, e téren zajtalan, de annál nagyobb horderejű s hazánkra nézve eredményében legfontosabb volt. Az ő közbenjárásának sikerült a saját rossz pénzügyi s még rosszabb hiteltügyi politikánk által, valamint osztrák szomszédainknak ezt busasan kizsákmányoló jóakarata folytán az európai pénzpiacra nagyon is aláülyedt hiteltünk újra fölemelni s oly polezra juttatni, melyről ma — midőn járadékunk a világ legelső tőzsdéinek kedvező papírja lett — alig hihetnők el, hogy még nemrég is oly állapotban volt, hogy nekünk is, mint a rossz gazdának csak igen rövid időre és jelzálogi biztosíték mellett mert a tőkepenzes hitelezni.

S ha néhány hét előtt a magyar pénzügyminiszter öntudattal jelentheté ki, hogy a 153 millió arany forint névértékű rövid lejáratú adósság, az u. n. kinestári utalványok, — melyek biztosításul annak idején az államjavakat valánk kénytelenek elzálogosítani, — ma részben tényleg beváltva vannak s a mindannyinak beváltására szükséges fedezet az államkincstár rendelkezésére áll: ez eredményben a pénzügyminiszteri széklet az utóbbi években elfoglalt férfiak érdemén kívül, nem csekély osztályrésze van Weningernek, ki éveken keresztül szakadatlan buzgalommal fáradozott hiteltügyeink javításán, s még akkor is, midőn más a munkától fáradtan nyugalmas elvonultságot keresett volna, Rügen szigetén Dwasiedenben Hansemann titkos tanácsos és a berlini Disconto társaság nagy befolyású igazgatójának baráti lakában a magyar pénzügyek rendezésének kérdéseivel foglalkozott. A pénzügyi előkelő tagjai nemcsak a gyászoló családhoz és a vezérét vesztett társulathoz intézett meleg hangú részvénytülatkozatokban adtak a veszteség feletti fájdalomnak kifejezést, de báró Rotschild Albert és báró Wodianer Mór a temetésen személyes megjelenés által azon baráti jó viszonynak is, mely az üzleti érintkezés közben kifejlődve, kölcsönös tiszteletben és becsülésben talála alapját.

Legszebben nyilatkozott azonban a hála azon intézet részéről, melynek sorához Weninger saját sorsát kötö s melynek érdekeit éveken át haláláig oly buzgósággal, oly szép eredményvel képvisel. Pénzügyekben megszűnik a kedélyesség! tartja a példaszó — annál meghatóbb, ha egy pénzügyintézet a kedély, a szív szavának parancsára ott, hol kötelezve jogilag nem volt, az elismerés és hála adója fejében oly határozat magaslatára emelkedik, mely által vezérigazgatójának hátramaradt családját, mely özvegyen kívül leánya, Irma, Petschacher Gusztávné, s kiskoru fia László és Vinczéből áll — az anyagi gondok ellen jövő időkre biztosítja.

Hogy ily határozatra szükség lehetett, hogy egy ember, kinek közvetítése mellett

százmilliókra menő üzletek köttettek, vagy hátrahagyása nélkül válik el az élet-től, övétől — oly jelenség, mely a mai anyagias korban a mily ritka, oly szív- és lélekemelő.

Büszkék lehetünk rá, hogy ily jellem, ily férfi a miénk volt, — s e tudat szolgáljon az elvesztése miatti fájdalom vigaszul mindazoknak, kik a jó rokoni, barátot vagy főnököt siratják azon korporsóban, mely néhány nap előtt, a közrészvét megható jeleitől kisérve, átadta a haza földjének egyik legjobb munkása, egyik leghivebb fia porhüvelyét.

Dr. Takács Lajos.

A német császári pár aranymenyegzője.

1879, ez a jubilaenumok és százados évfordulók, ezüst- és aranymenyegzők éve. Monarchiánk alig ünnepelte az uralkodópár ezüstlakadalmát, a szomszédban a hatalmas német császári pár aranymenyegzőjét készül ünnepelni. Mikor 1854. június 11-kén Vilmos és Augustza ezüstmenyegzőjüket ülték, még mint porosz koronaherceg és koronahercegnő ülték meg azt. Akkor még a német császári trón, a régi római német birodalom trónja nem volt helyreállítva, s a porosz királyi széken a mostani császár gyermektelen testvérbátyja IV. Frigyes Vilmos ült. Ma császárt és császárnét ünnepel az egységessé vált nagy Németország. S népei örömiadallal veszik körül a nemzeti nagyság jelképét, a helyreállított császári trónt, mely egy váratlan nagy diadalon épült, a nemzeti egyesülés hosszas, százados vajudásai után...

Mondják, hogy Vilmos császár és Augustza császárné házassági frigye kevésbé a politikán és diplomatián számításon, mint a személyes hajlamon alapult. 1827-ben Károly porosz herceg Mária szász-weimári hercegnővel kelvén egybe, ez alkalommal ismerte meg az akkor még fiatal, deli s lovagias Vilmos herceg a hercegi ara testvérhugát Augustzát, a kit a nagy Goethe is megénekelte volt s a ki szellemes és kedélyes lényével mindenkit lebilincsel. Az öreg Gagern báró, egy éles szemű diplomata, már akkor megírta Stein bárónak, hogy a fiatal porosz herceg szemet vetett a kellemes thüringeni leányra, s aligha második házasság nem lesz belőle a két fejedelmi ház közt. A diplomata jóslata beteljesedett. 1828 október 19-kén Vilmos herceg eljegyezte az akkor tizenkét éves hercegnőt. Az esküvő napja egyelőre a következő év nyarára volt kitűzve.

Mikor Miklós orosz czár magát Varsóban megkoronáztatván, ipához III. Frigyes Vilmos porosz királyhoz látogatába Berlinbe ment nejevel, a király, hogy a czárnénak, leányának, örömet okozzon, elhatározta, hogy siettetni fia egybekelését. Az ifju Vilmos június 8-kán kész örömmel sietett menyasszonyáért, azt Berlinbe hozni magával, a hol 11-kén már meg is ülték menyegzőjüket.

Ötven év telt el azóta. Nagy idő, egyesek — s néha birodalmak életében is. Poroszországban mindenesetre az volt. Az alig másfél száz éves porosz királyság az alatt német császársággá nőtte ki magát; s az akkori másodsüzlött porosz herceg az új aera első német császára lón.

Ha ennyi időre visszapiantanni minden- esetre érdekes, — nem lesz érdektelen olvasóink előtt az akkori Vilmos herceg és Augustza hercegnő arczképeit is meglátni. Ezeket mutatjuk be azért akkori arczképek után.

AUGUSZTA NÉMET CSÁSZÁRNÉ

VILMOS NÉMET CSÁSZÁR

ÖTVEN ÉV ELŐTT.

A SZEGEDI ÁRVIZKÁROSULTAK JAVÁRA RENDEZETT BÁL A HOTEL CONTINENTALBAN PÁRISBAN.

A BIBORNOKI BARET FÖLTEVÉSE A BÉCSI CSÁSZÁRI VÁRLAK KÁPOLNÁJÁBAN.

A német lapok, természetesen, úgy tele vannak az aranyenyegző ünnepélyeinek s azok előkészületeinek leírásával, mint a mieink voltak a minap a bécsi ezüstmegnyitjééivel. De mi azokat e helyen nem kísérhetjük illő részletességgel; csak azt említjük meg, hogy a német császár is, híven a mai kor jelleméhez, mely a régi feudalizmus maradványait, még a legfelsőbb körökben is, a humanizmus tényeivel cserélteti föl, a neki ez alkalomból szánt ajándékokról a jótékony intézetek és czélok javára mondott le.

Európa mindenesetre érdeklődéssel kíséri legőregebb uralkodó-párjának ritka ünnepélyét s ez érdeklődéstől mi sem zárközhattunk el.

— á —

A ki örökké bujdosott.

Igaz történet.

Közi: **Eötvös Karoly.**

(Folytatás.)

A hajó ugyanaz volt, melyen három évvel előbb a gelencsiki kikötőből Trebizondba szállítottattak. Ott volt a hajón Karaszor bég, ott volt a piszkos örmény titkár is, noha nem a régi Szanatoglu. Még a hajóslegényes is csaknem a régi volt. Sőt a szállítmány is hasonlított a régihez. Nehány erőteljes cserkesz fiú, néhány gyönyörű, serdülő cserkesz lány és a francziák. Csakhogy a francziák most már mégsem a régiek valának. Csak sorsuk volt a régi, vagy legalább méltó a régihez.

A hajó az Aranyszarv torkolatánál Galata előtt vetett horgonyt. A francziák két napig a hajón maradtak, két napig nem volt szabad onnan távozniok, sőt az első napon a földéltre se jöhettek ki. Ezen a napon háromszor-négy-szer is megfordult a hajó kaikja a Laleli Mahalle és a hajó között. Jól látták ezt a francziák, de nem tudták azt, hogy a kaiknak miféle nagy, sürgős dolga lehet a Laleli városrészben. De nem is sokat törődtek vele. Félni nem féltek, hiszen a legrosszabb sors, mely rájuk várt, nem volt egyéb, mint hogy Karaszor bég háremszolgálatából más török főurnak, talán a szultánnak háremszolgálatába lépnek át. Csak a kíváncsiság volt nagyobb náluk, mint török és cserkesz rabtársaiknál.

A harmadik napra virradóra a hajó felszedte a horgonyt s néhány száz öllel tovább vitorlázott nyugat felé s egyuttal közelebb a parthoz, hol ismét egy esomó apróbb és nagyobb hajó között horgonyt vetett. Ugyane kellen a francziák, valamint a többi rabok is külön-külön csapatban kiszállítottak a szárazföldre s elvezették a bazárra.

Ez a bazár valóságos rabszolga-árucsarnok volt ösödök óta. Az európaiak, az olaszok, francziák, németek bagnóknak neveztek folyton s nevezik most is, a törökök pedig Balik-bazárnak. Ott fekszik a Laleli és Kara Musztafa városrészek között s roppant terjedelmű nagy földött helyiségekből áll, melyekben elég titkos és jól zárható fülke van a rabok és rabnők biztos őrzésére. II. Mahmud szultán ugyan szigoruan tiltotta néhány év előtt a személyes rabszolga-kereskedést Sztambulban, de tilalmának nem lett egyéb eredménye, mint az, hogy ezentul a vám- és rendőr-hivatalnokokkal óvatosabban kellett alkudni s őket jobban meg kellett fizetni mint előbb. Még a szerájl számára is igen gyakran itt vásárolták össze a szükséges szolgálomelyzetet vagy legalább a hiányokat időnként innen pótolták. Mindezt csakhamar megtudták a francziák is, a mint a bazárban elhelyeztettek.

A bazárban eddigi urukat, Karaszor bégét soha se látták. A négy napon át, a meddig itt voltak, csak az örmény titkár volt velök. Nyilvános eladásra egyébiránt nem állítottak ki.

Minden jel oda mutatott, hogy eladatásuk kéz alatt bizalmasan intéztetett el. A miről egyéb-iránt csakhamar meggyőződtek.

A negyedik napon ugyanis a bazárban megjelent egy Khadimbasi a szerájlból, egy másik, szintén fényes ruhába öltözött háremi tiszt társaságában. Ez utóbbi Mehemet Koszref pasának, egyik leghatalmasabb török főurnak, a ki akkor szeraszkie volt, állott szolgálatában.

Az örmény titkár biztosan volt értesülve az óráról, a mikor az urak jönni fognak. Oda ment a francziákhoz, azokat figyelmeztette ruhájuk rendbehozására; lelkükre kötötte, hogy a hozzájuk intézendő kérdésekre az urukhoz tanusított eddigi hűséggel és nyíltsággal feleljenek, ellenkező esetben visszaszállítják őket Trebizondba vagy elhurcolják valamely más messze eső városba, s akkor maguknak tulajdonítsák, ha sorsuk rosszra fordul. A francziák igenlőleg intettek fejükkal. Ugy gondolkodtak, semmi ok sincs arra, hogy nehezséget gördítsenek Sztambulban leendő elhelyeztetésük útjába. Csak kíváncsiságuk nőtt e figyelmeztetésre.

De az örmény nem maradt meg a pusztaszónál. A francziák rég elfelejtették már, hogy nekik pénzük is volt, mely a gaz Szanatoglunál volt elhelyezve. Karaszor bég azonban nem felejtette el sem ezt, sem a trebizondi Mollah által kiadott bizonyosság-leveleket. Az örmény elővett hét darab kis piros szövétü erszényt, mindegyikbe aranyban beletett mintegy ezer piasztert s ezen kívül mindegyikbe beletette a Mollah bizonyosság-levélét s aztán egy-egy erszényt selyemfonállal mindegyik francziának a nyakába akasztott.

— Ez a pénz, ugymond, a tiétek. A hatalmas Karaszor bég e pénzzel együtt vett meg beneteket s ezzel együtt fog el is adni. Ha egykor majd szabadok lesztek, a pénz a tiétek lesz.

Mikor a Khadimbasi és a másik háremi tiszt a bazárrekeszbe belépett: az örmény mélyen meghajtá magát s aztán sietett a rekesz ajtaját gondosan bezárni. Világosságot a rekesz felülről a tetőablakon át kapott. Az örmény élénk taglejtéssel, magas hangon és szapora beszéddel hadarta a következő szavakat:

— Ime kegyes urak, itt vannak a híres eunukok! Ilyenek nem találhatók sem Rumiliában, sem Anatóliában, sem Kairóban, sem Szmynában, sem Arábisztánban, sem a tengeren, sem a szárazföldön, sem a szigeteken, sem sehol, legföljebb a napnak fényességével ékeskedő Nagur háremében. Ime lássátok és vizsgáljátok meg őket. Sem nem fiatalok, a kiknek elméjük éretlen; sem nem öregek, a kiknek izomjuk tehetetlen. Mindent tudnak, a mi csak szükséges. Beutaztak tizenkét országot, hűséges szolgák voltak mindenütt, tudnak írást, olvasást és mindenféle tudományokat; beszélnek napnyugoti és napkeleti nyelveken; alázatosak, mint a mezőn zöldelő fűszál, mely meghajlik az előtt, a ki ráteszi a lábát, és engedelmesek mint a teve, mely megismeri az ő urának szemmel való intéset is. Ime, kegyes urak, a híres eunukok!

A Khadimbasi intett kezével s közbe szólt: — Ne fecsegj görbes örmény, hanem mutasd meg a leveleket.

Az örmény elővett egy erszényt s abból kihuzott egy levelet. Ugyanazt, melyet Gelencsikben Musza Nukhár bej adott át Karaszor bégnek. S hasonló szaporasággal folytatta:

— Imé kegyes urak, itt az igaz levél. Ezen híres eunukok a muszka cásznak voltak igen drága szolgálói, a ki hűségükért és ügyességükért megengedte nekik kegyelmesen, hogy eladtván és elbocsátván, a leghatalmasabb és legdicőségesebb szultán véghetetlen birodalmába átjöhessenek. Imé ezen levelet aláírta a sztavropoli kormányzó Muszkaországban, túl a tengeren és túl a Kaukasz-hegyeken Medvieszje nevű vá-

rosban, a mely bizonyosan igen nagy és ékes város. E levélben pedig meg van írva, hogy ezen híres eunukok az ő többi társaikkal együtt, kik már a föld alatt nyugosznak, a derék és tiszteltreméltó cserkesz Musza Nukhár bejnek eladattak és az ő szolgáivá tétettek, a ki pedig őket az én derék és kegyes uramnak Karaszor bégnek adta el szabad jó szándékból és nagy sajnálkozással. Az én derék és kegyelmes uram pedig, noha Musza Nukhar bejnek megszámlálhatatlan ezer meg ezer piasztereket fizetett, visszaadta volna ezen szolgálónak a szabadságot, de ezek önkénynt, szabad elhatározással és nagy lelki örömmel arra hajlottak, hogy ők a leghatalmasabb és legdicőségesebb szultán szolgálatába beálljanak és arra magukat méltókká tehessék. Könnyörögtek is a kegyes életű és véghetetlen tudományú böles Mollahnak Trebizondban, hogy hallgatná meg ez iránt való könyörgésüket s mindazt, a mit elmondanak, foglalná írásba. A ki is engede a könyörgésnek, mindazt, a mit előtte elmondottak, írásba foglalt. Az az irás pedig ott van mindegyik hű szolgának a nyakában, ama piros erszényben, a mint ezt ti kegyes urak, a magatok élő szemével megnézhetitek.

A Khadimbasi újra közbeszólt:

— Mutasd a Mollah írását, aztán ne fecsegj többet, csak ha kérdezlek.

Az örmény gyorsan oda ugrott egyik francziához, kibontá a nyakán lógó erszényt, kirázta annak tartalmát tenyerébe, az aranyat nagy vigyázzal visszatette az erszénybe s az írást oda vitte a Khadimbasihoz.

— Ime kegyes urak, mondá, itt a böles Mollahnak ékes írása. Ilyen írása van mindegyik szolgának nyakában. Az a pénz pedig, mely mindegyik erszényben van, azon derék szolgák tulajdona még abból az időből, a mikor ők szabadok is lehettek volna, de ezen pénznek árát is az én kegyes és derék uram, Karaszor bég kifizette Musza Nukhár bejnek, a miért tehát most már ez a pénz is öt illetné.

A Khadimbasi és a másik háremör gondosan átnézte a trebizondi Mollah bizonyítványát és egyáltalán nem ügyelt a fecsegő örmény szavaira. Még az sem tűnt fel nekik, hogy az örmény oly furcsán határozta meg az erszényekben levő pénznek tulajdonjogát. A Khadimbasi odament a francziákhoz s egyiket a másik után tetőtől talpig gondosan végignézte, vállát és karját megtapogatta, mialatt a másik háremör az örmény segédkezésével a Mollah minden bizonyítványát végig nézte. A francziák nem szóltak az egész alku és szemle alatt egy szót sem. Lett volna ugyan az örmény hazudozásaira elég megjegyzésük, de semmiféle okoskodás nem változtatott volna orsókat semmit is. Legalább előnyösen egyáltalán nem. Eszükbe jutott az is, hogy a bég a Khadimbasit valószínűleg már jól megfizette, az ellenvetések tehát legföljebb a Khadimbasit bosszantották volna.

Vége a Khadimbasi hosszas vizsgálat után Henri otödmagával külön állítá s ezt mondá az örménynek:

— Ezt az ötöt viszem magammal, jöjj velem. Intett az öt francziának s azzal megfordult, hogy kimenjen a bazárrekeszből. Utközben mondá Mehemet Koszref pasa háremörének, ki szintén vitte magával a neki megmaradt két francziát: — Tizennégyezer és ötszáz piasztérnél többet ne adj a tiedért, mert én tizenötezer piasztért fizettetek ki a száráll darabonként.

E néhány szóból megértették a francziák, hogy egyes pasáknak nem szabad tudva és nyíltan oly drága bevásárlást tenni, mint a nagur háremének.

A bazárépület végén egyik helyiségben ott üldögélt egy gazdag szaráf, pénzváltó. A Khadim-

basi megállt a szaráf előtt s azt mondá neki, rámutatva az örményre:

— E jámbor cselebinek fizess hetvenötezer piasztert s jöjj pénzedértholnap a Kizláragaszihoz. A szaráf nagy alázattal felelt:

— Parancsolj, jó Khadimbasi, utolsó paráig mindenemet neki adom, ha parancsolod.

Itt váltak el a francziák egymástól, hogy ötön a szultán háremébe, ketten pedig Mehemet Koszref pasa háremébe menjenek. Tudták, hogy egymást alig fogják valaha látni az életben. E gondolat képtelenné tette őket arra, hogy urai maradjanak a tulajadó érzelemnek. Egymás nyakába borultak s hangos zokogással csókolták meg egymást. Husz évi bajtársat, leirhatatlan közös szenvedéseknek hű részeseit kellett tán örökre elhagyniok. Alig tudtak elválni egymástól. A Khadimbasi meredt szemekkel nézte a jelenetet. A török meg nem siratja még legkedvesebb halottját sem. A vallás tiltja azt. A Khadimbasi meg nem foghatta az igazhívőhöz méltatlan efféle érzékenykedést. S mégis ezuttal nem volt durva a francziákhoz.

— Testvéretek tinétek — kérdé — ama szolgák?

— Nem testvérünk, hanem bajtársunk gyermekkorunk óta, mondá Henri. Mi hajdan keresztények voltunk, a Jézus Krisztust imádtuk, tehát jó Khadimbasi, a mi szívtünkben még mindig van egy kis érzékenység.

A Khadimbasi e szavakra gondolkodóba esett. Aztán magához intett egy hamált.

— Eredj, mondá a hamálnak — a legközelebbi Kulakhoz s hívj ide három katonát.

A hamál elfutott; a Kulak, a katonai őrtanya nem messze volt s a három katona fegyverrel pár perc múlva a francziák mellett állott. A Khadimbasi valószínűleg azt tartott, hogy a francziák meg találnának szökni kellő fedezet nélkül. Pedig ez bizony eszükbe sem jutott.

A bazár tömegeiből a Balik Bazár Kadpuszinál kiértek a tengerpartra, vagyis inkább az Aranyszarv partjára. Még egyszer látták — felismerték az árbocok erdejében, Karaszor bég hajóját is, mely egyik eszköze volt szolgasorsuk végzettségének. A tengerparton állott a szerájlnek egy zöldes csüke fehér nagy kaikja, nyolcz evezős csolnakja, nyolcz kaikdsival és egy kormányossal; a Khadimbasi s utána az öt franczia beült a csónakba, a katonák visszamentek s aztán a kaik gyorsan hasítva a hullámokat, csakhamar kikötött a Jali Kösk lábainál. Egy óra alig mult el s a francziák különböző kapukon, kerteken, udvarokon s termeken keresztül a háremörök laktanyájába vezettettek.

Itt a francziákat újból megvizsgálták és pedig katonailag s orvosilag is. A vizsgálat eredménye kedvező volt, a mennyiben kedvezőnek mondható, hogy eunuknak, háremi szolgálatra alkalmasnak találtattak. Vizsgálat után egyházi szertartás, imák és fürdők következtek; ruhájukat le kellett tenniök s többi eunuktársuk háremőri egyenruhájába kellett öltözniök. Henri és két társa azon Khadimbasi osztályába soroztatott, a ki őket a bazárban megvette; a másik két franczia pedig másik Khadimbasi alá s a szerájlnek egészen más részébe helyeztetett, mert ezeket Henri többé sohase látta, velük sohase találkozott. Nagy hamar elhaltak, vagy valahogy el-emésztették őket, vagy tán a szultán valamely leányának férjhez adásakor elajándékozta őket. Henrinek hónapok múlva tett minden szorgalmas kutatása és kérdézősködése eredménytelen maradt. Soha még csak híret sem hallotta nekik. Az is lehető volt, hogy tán megszöktek vagy valahogy megszabadultak. Henri legalább e gondolatban talált némi vigasztalást. Ő és két társa tíz éven át volt lakója a szultán háremének.

(Folyt. köv.)

Egy amerikai lap Szegedről.

A Jamaikában (Nyugat-India, a nagy Antillakon) és New-Yorkban megjelenő „Katholische Kirchen-Zeitung“ ezimű német egyházi lap május 15-iki száma, „New-York májusban“ kelettel melegen emlékszik meg királyunknak Szegeden történt látogatásáról s *Palfy* (így) polgármesterhez intézett biztató és Szegednek szebb jövőt jósoló szavairól. A közlemény egy verssel kezdődik, mely körülbelül így fordítható:

Jaj, rémület járja bé Szegedet,
Tornyokat a labortat fenyeget,
És mind közelebb-közelebbre nyomul,
Bőszült zivatartól úgye vadul.
A hullám vad bögése eget ver
S egymásra tóduló vad esorda gyanánt
Rohan a partnélküli tenger
A városi téreken, útakon át.

A nagyszivű császár, — isten áldja —
Siet, a vad árt veri büszke lapátja;
„Bátorság, fiaim, mire esüggédtek,
Segélyt hozok én s vigaszt nektek!
Föltámad s még szebben, városotok,
Higgyétek el úgy lesz, én mondom azt!
S e szóra reményök új lángra lobog,
Fejedelmi szó ad segélyt s vigaszt.

A konduktor.

— Vasuti rajz. —

A kék zubbonyos, ezüstpa-zomántos sapkájú embert, ha annak sapkáján még a szárnyas kerék is látható, ha a vasuti indóház körül ácsorog, a közönséges „passagier“ mindjárt konduktornak hajlandó tartani; pedig az lehet hordár, kocsisititő vagy akármilyen hátramozdító, csak konduktor nem. A kalauz meg lehet arról ismeri, hogy ő a „léha nép“ közeli nem keveredik, hanem vonatnál várja a beszállni akarókat. Az a biztos önéreztet, mely tekintetéből ilyenkor kisugárzik, határozottan hirdeti, hogy ő nem lehet más, mint kalauz; mert csak egy kalauz érzheti magát nagykn azon szerepkörben, melyre hivatva van, tudniillik annyi utast fölött felügyelet tartani és annyi (közűk sok nagy) urnak ezt vagy amaz figyelmébe ajánlani, mihelyt a vonat megindul.

Míg áll a vonat az állomáson, addig ő nagyon csekély befolyás ember, de hogy okos ember, már mutatja az is, hogy üres idejét emberismereti tapasztalatok gyűjtésére használja fel. Keztyüs kezeit összekulcsolja, és markában a jegycsiptetőt szorongatva, minden utast megfigyel. E figyelés mindenesetre kielégítőbb volna, ha nem jegycsiptetőt, de *szemcsiptetőt* viselhetne, ez azonban azon egyszerű okból lehetne len, hogy a ki vonattal jár, annak jól kell látnia, a ki pedig jól lát, annak ninesen szüksége szemüvegre. És épen mert jól lát, meg is ismeri az utast azonnal ruhájáról, bőrdőnjéről, bátor vagy félnék tekintetéről: ez első, ez második, ez harmadik stb. osztályban fog utazni.

Az egy paszomántos és kétpaszomántos konduktor csakis a paszomántra különbözik egymástól, no és még abban, hogy a kétpaszomántos rendesen az első és második osztály utasokat, míg az egy paszomántos a harmad és negyedosztály utasokat és pedig a szó teljes értelmében *kezeli*, különösen a negyedik osztály utafiatokat, midőn azokat nagy czókmókjukkal egyetemben behajítja a kocsiba.

E kis megkülönböztetés csak azért szükséges a paszománt tekintetében, mert a kalauz is hódol azon közmondásnak, hogy „olyan a törülköző, a milyen a mosdó“. A negyedik osztály utassal meggyendrendű módon kell elbánni.

Az első csemetéskor e tétel foganatosítását legjobban lehet észlelni. Az első osztály cupéék ajtait nyitva hagyja, de felszemmel folyvást oda figyel, hogy nem akar-e valaki beszállani? A nagy urnaknál kérdézősködéseivel nem alkalmatlanodik, mert hallgatni arany, beszélni ezüst; és ismeri a nagy urak azon kis hűségét, melynél fogva azok azt szeretnék, hogy hátulról is, de még a szögön függő kabátjukról is megismerje őket minden szegény ember.

A második osztály utasok között már találkozik olyan, a ki ritkábban utazván, nines bündök vagy szép bőrdőnje. Az ilyen vadat legnehezebb kiismerni, azért megesik, hogy nem tudja

második vagy harmadik osztálylval kínálja-e meg. És egész uton szemrehányásokat tesz magának, ha egy második osztály utast a harmadik helyre utasított. A hölgyek iránt rendkívül udvarias, beemeli őket a kocsiba, podgyászuakat felrakja, és legtöbbször esetben megelőzszük egy-egy köszönő mosolylyal. A nők nem olyan jó borral-ósztoztatók, mint a férfiak. Honnet tehát mégis ez előékenység?

Egy harmadik osztály utas csak olyan plebejus, a kinek az ajtót csak azért nyitja meg, mert annak magának ninesen kulcsa hozzá.

A negyedik osztály még be is emeltetik általa a kocsiba, az igaz, hogy nem tulságos udvariasan.

Legrendíthetlenebb a kalauz a harmadik és negyedik osztály, szükmarku utasok irányában. Ha van is üres hely elég, azokat mint a heringeket összeszerítja, és akárhogy eseng is valamelyik gazdag, de takarékos új polgár, annak nines pardon, csak be vele a dutyiba! És legnagyobb öröme szolgál, midőn egy ilyen zsugori utast sorozásra menő, tehát még nem katoná, de annál jobban beszipett ifju legények közé beszoríthat a negyedik osztályba. Az ugyan késő vénségeig megemlegeti ezt az illumált utitársaságot.

Mikor mindenki helyet kapott már, a jó kalauz teendőinek még nines vége. Ő most az első és második osztály utasok szolgálatára ajánlkodik, de még mindig némán és hallgatagul. Szolgálatát nem ajánlja föl, de úgy áll ott, mint egy csinos czéger; a ki szomjas, térjen be, a ki akar valamit, parancsoljon vele. Ha valaki felső kabátját, bőrdőnjét, napernyőjét a váróteremben felejtette, vagy valamelyikök egy pohár víz után eseng, ő a kapust vagy egyik másik szolgát azonnal elszalasztja a kívánt tárgyakért, és ez alatt biztatja az illetőt, hogy még van idő, és az elfeledett holmi azonnal itt lesz. A ki volt már ily helyzetben, tudja, hogy e biztatós mennyit ér! A vonat elindul végre is, a kalauz kecses ugrással elfoglalja helyét a lépcsődeszknán, és most kezdődik az ő birodalma.

Fensőbbégi jogát a jegyek vizsgálásával kezdi gyakorolni. Minden kocsiszakasban elkéri a jegyeket, s azokat átlukasztja. E foglalkozása közben gyakran talál olyanokat, a kiknek nines jegyük, vagy olyanokat, a kik alsóbb osztályu jeggyel magasabb osztályu kocsiban utaznak. Ezeket azután minden kegyelem nélkül utánfizetésre kötelezi, vagy különben a legelső állomáson kikocsibóltja. Azért mégis vannak olyan bátorszivű lovagok, a kik nem váltottak jegyet, de a kalauz még sem tudja rajtakapni őket. Ehez már nagy genie kell, mely meg a kalauzét is felülmulja, de megtörtént már sokszor.

A jegy vizsgálása alkalmával sok idylli jelenetnek szemtanúi ök. Mert a lépcsődeszknán oly könnyedén suhannak végig, mikor leggyorsabban rohan a vonat, hogy az utas csak abban a perczen veszi őket észre, midőn kinyitják rá az ajtót. Itt utazik egy ifju pár, az esküvő után azonnal utra kelt és mezesheteit valahová, talán az örökszép egü Olaszthonba megy eltölteni. A kalauz — Isten ments! — nem akarja őket meglepni, hanem mielőtt rájuk nyitná az ajtót, babrál a kilincsen, hogy legyen idejük a zavarból menekülni; akkor foszlik le a férj karja a nő nyaka körül, egyik jobbra, másik balra nyugosztja fejét és mindketten alvást tetetnek. A kalauz csak egy pillanatra tekintett oda, s ime, a kék blouse alatt, a bal felén valami melegséget érez. Haza gondol az ő kis feleségére — de csitt! első a kötelesség.

— Kérem a jegyet!

A háborgatott férfi úgy tesz, mintha mély álomból ébredne, nyújtózik, meg egyszer ismételteti a felhívást, s aztán felig lezárt szemekkel, hanyagul adja át a jegyeket.

— Tudja mit, édes barátom, szeretném, ha ebbe a coupéba mást nem bocsátana; utunk igen hosszú, és nyugodni akarunk.

Egy jelentőségteljes kézszerítés.

— Értelm! — szól a kalauz és a szövetség meg van kötve. Oda csak a végső szükség esetén ültet még be valakit, de akkor is csak valami *őreg* urat, a ki nem zavarja meg a szelid mosolyokat.

Az olyan szakaszba, a hol csupa ur ül, hársányan kiáltja be: „A jegyeket kérem!“ és ha aludnál is, e hangra fölébredsz és íjeden kapcsolodsz jegyed után, minden zsebedben összeviszva keresed, míg végre a polezra helyezett kalauz pod pánltikája mellett találod meg. Második

osztályban az ily hanyagságon csak szánakozva mosolyog, alantabb osztályban azonban már morog, és biztat, hogy ha nincs meg a jegy, a büntetést készülő megfizetni.

Jegyzővizsgálat közben jut ő olyan kocsiha is, a hol valami kurta földesur erőszakkal leülte mellette, megkínálja kulaesával, sódarrral, dohánynyal és kérdez tőle mindenféle megfoghatatlan dolgot arról a „fránya“ vasutóról, a melyen ő most utazik először; most is csak azért ült rá, mert az egyik lóva megsántult, neki pedig okvetlenül föl kell mennie a kuriához Budapestre, mert egy felszázados póre most kezd kibontakozni a gordiusi csomóból. Mikor a többi kocsiakat is sorba járta, akkor visszatér ísmé ide. A csikóbőrös kulaes a legjobb marasztaló.

Megesik azonban, hogy nem a kulaes, hanem valami fiatal leányzó a csalogató (természetesen föl kell tételeznünk azon eshetőséget is, hogy a konduktor nem csupa feleséges ember).

Es a véletlennek minő különös játéka vannak! Az a leányzó egy kisasszony, egy görög csizmadianak a lánya, és többször elrándul Pándra az unokanővérkéit meglátogatni, és esetleg mindig olyankor megy a vonaton, mikor annak a csinos barna konduktornak van szolgálat. Mi bámolni való sincs tehát rajta, ha újra meg újra találkoznak. Utoljára is ha szabadságot kap a „konduktor ur“, hát meg is látogatja Görögösön a kisasszonyokat. Könnyű rájuk akadni: a czimerük a fő utcán van, különben megmondja azt a legutolsó gyerek is, hogy hol laknak ők.

Es így lesz a kalauzból feleséges ember!

Pedig miért is házasodik meg a kalauz? A feleséges csak oly szerencsétlen asszony, mint akár egy tengerészé. Azért megy férjhez, hogy soha se legyen neki családi öröme, és hogy mindig legyen busulni valója a férje után. Egy botlás a keskeny padlón vagy az üléshez vezető lépcsőkön, és ő menthetlenül elveszték, ha a kerek alá jut. Magas ülésén a szélnek és a mozdony füstjének örökké ki van téve; és jól vigyázzon, hogy a huzamos megerőltetés folytán el ne aludják ő helyén, mert a gőznek vagy szélnek egy hirtelen lökése őt is ledobhatja onnan.

Hosszu, hosszú szolgálati évek után, midőn a szemek már meggyöngültek, s az inak nem ruganyosak többé, a szegény konduktorból lesz „portás“ valami állomáson, a hol azután kipihenheti fáradalmait, s néha még egy kis vagyongyűjtés is szert tehet.

Azért utaitokban „ehret die Conductoren“ s ők érteni fogják, hogy nehéz hivataluk iránt elismeréssel vagyatok, és egy jó szívtart, de még egy jó szót sem hagynak soha viszonzószolgálat nélkül.

Posta Sándor.

A világ legkisebb kisasszonya.

A Hüvelyk Matyik és Babszem Jankók világa újra éledni kezd. Tom Pouce nemrég történt halála óta alig hallottunk valamit kiválóbb törpekről s most egyszerre annyi apró emberekről emlékezzünk a lapok és hirdetések, mintha e párányi teremtesek ki akarnák pótolni, hogy oly sokáig nem beszéltek róluk a világ.

Különösen Barnum, a ritkaságok gyűjtéséről s hirdetéséről híres amerikai csinál most nagy lármát két törpével, kikkel az európai kontinentet is be szándékozik utazni.

A két törpe: egy pár. Az egyik Flynn ur, vagyis művészi nevén „Mitre generalis“, — a másik meg sokkal nagyobb ritkaság, mert nő. Neve Zarata Lucia. Mind a két törpének közönséges nagyságú voltak a szülei.

A kisasszony, a ki mexikói származás, igen

szépen lépett be a világra: születésekor nem volt nagyobb 7 hüvelyknél s összesen 8 unciát nyomott. Ma már 15 éves, de a legundósbab apolás mellett se vihette többre, mint 25 hüvelyk magasságra és 4 1/4 font súlyra.

Valamint Mitre tábornok, a ki 14 éves, 9 fontos és 26 1/2 hüvelyk, — Lucia kisasszony is jó, pompás egészségre örvend, s egész szabályosan van kifejldve. Valószínű, hogy Barnum, a humbug-mester, nem sokára azzal fogja meglepni a világot, hogy a világ legkisebb gavalérja összekelt a világ legparányibb dámájával s meghívja az ő és új világ publikumát a lakadalmára, természetesen, illendő — belépti díj mellett, mert hát az ifjú házásoknak csak meg kell rakni kis fészükét.

Egyveleg.

A biblia jelenleg egy angol lap szerint 150 millió példányban van elterjedve, ebből az angol bibliatársaság, mely 1804-ben alakult, 82 milliót adott ki, az amerikai 1817 óta 35 milliót s a német társaságok

A LEGKISEBB NŐ A VILÁGON.

ZARATA LUCIA, A MEXIKÓI TÖRPE LEÁNY.

8 1/2 milliót, a fennmaradt rész más angol, francia, hollandi társulatokra esik. Nincs azonban ide számítva az angol keresztény tanok terjesztésére alakult társaság kiadása, mely évenként 250,000 példányra megy s a vallásos értekezések társasága, melynek kiadása évenként 74,000.

Strassburgot a németek az utóbbi időkben úgy megerősítették, hogy már bevehetetlennek tartják. Tizenhárom erőd veszi körül, kilencz ezek közül az elzászi ponton s ezen erődökben 43,000 ember elfér 1000 ágyvval.

A kávéfogyasztás az utolsó 40 év alatt 1,900,000 mázsról 8,500,000 mázsrára emelkedett. Európában legkevesebb kávét fogyasztanak Oroszországban n, hol egy főre átlag 1/3 font esik, míg nálunk 1 1/2 font, Németországban már 4 1/2 font, Svájcban, Hollandiában 7 font, Belgiumban 9 font. Mindezen számok azonban elenyészőleg csekélyek a sörfogyasztáshoz képest. Bajorországban 284 liter sör esik egy főre s egyes városokban még több, így Nürnbergben 401, Münchenben 470, Ingolstadtban pedig plane 1000 liter. Ez már valódi Sauferei!

Az állatok kora. Természetvizsgálók tapasztalatai szerint: a medve ritkán lesz 20 évnél vénebb, egy kutya s farkas, a róka 14—16 évig él, az oroszlán 70 éven felül. A maoskák átlagos életkora 14, a mókuskóké s nyulaké 7—8 év. Az elefántok 400 évig is élhetnek, a mint adatok bizonyítják. A disznók életkorának maximuma 30, a bizilovaké 20 év. A lovak életkora átlag 20—25 év, de volt már 62 éves is. A tevék néha 100 évig élnek, ugyszintén a szarvasok. A juhok 10 évnél idősebbek ritkán lesznek, a tehének életkora 15 év. A csethalak Cuvier szerint 1000 évig is élnek. Bécsben egy sas 104 évig élt. A varjúk 100, a hattyúk 300 évig élhetnek, ugyszintén a pelikánok. A tekenősbékkák közt már 107 éves is találtak.

Elgázolt csethal. A „La Fabert“ gőzös Zaibárból Mayosse felé menve, márcz. 20-án d. u. 4 óra tájban egy csethallal ütdött össze. A hajónak nagyobb baja nem történt, de a hal annyira megsebesült, hogy pár perc múlva kimúlt. A csethal hossza 9-50 méter volt, feje 1-88 méter.

A legnagyobb gyümölcsös kertek egyike New-York mellett Columbia grófságban a Hudson folyó mellett fekszik, nedves s emelkedett helyen. Tulajdonosa Mac Kustry Róbert. Van 24 ezer alma, 1700 körte, 4000 meggyfája, 500 ősi barackfája, 200 szilvafája, 200 vadalmája, 1600 szőlővesszője, 600 pözmétéje s 200 gesztenyefája. A múlt évben 30,000 hordő almája termett.

Uszók versenye volt Angliában a Lambeth fürdőben. A verseny egész héten át tartott. Hétfő reggeltől szombat estig, naponként 14 órán át. A versenyzők nagy számmal voltak, köztük egy nő is, de szombatra már csak négyen maradtak, kik közül Webb kapitány győzött, 74 mérföldet tévén meg. A versenyt folyvást nagy közönség nézte.

Az északsarki átjáró felfedezésére kiindult svéd expedíció vezetőjétől Nordenskjöld tanártól ismét érkezett egy levél, 6000 angol mérföldnyi utat tévén meg, az irkutski orosz kormányzóhoz. A levél szerint az expedíció emberei egészségesek, de a hajó az északi oceán egyik helyén, mely a Behring-szortától kissé nyugotra esik, befagyott a jég közé.

Uj munkáslakokat építenek Londonban Islington külvárosban a marhavásár közelében s a miniszterelnök nevére Beaconsfield-épületeknek kereszteltek el. Négyemeletes nagy épület három szárnyú s 820 szobával, melyben mintegy 2000 lakos számára van hely kerekkel s közös társalgó s munkahelyiségekkel a nők s gyermekek számára. A megnyitási ünnepélyen maga a belügyminiszter Cross elnökölt, ki reményét fejezte ki, hogy a legközelebbi években Londonban igen sok ily épület fog emelkedni.

Ujjafja selyemhernyó. Indiában fedezték föl, s a bészülöttek „Jussur“-nak nevezik. Igen jó selymet készít, s tartása sokkal kevesebbet kerül, mint eperlevéllel táplálkozó Európában ismeretes rokonai. Az indiai erdősegekben él a szabad ég alatt tizen-nyolcz-féle fa leveleiből. Mivel Olaszország éghajlata kevésbé különbözik India északi tartományaitól, több olasz városban kísérletet tesznek: vajjon meg lehet-e ott a Jussurt honosítani.

Thiers özvegye a marseillesi közkönyvtárt megajándékozta Kienlong china császár ritka encyclopediájából egy példánnyal, mely képekkel ellátott 14 kötetből áll. A mű igen ritka s Európában még eddig csak a British-muzeumban s a párisi nemzeti könyvtárban volt meg. Thiers négy évvel ezelőtt ígérte meg ezt a marseillesieknek, midőn az orientalisták kongresszusának elnöke volt.

Jóteköny ünnepélyek Párisban a szegediek javára.

A szegedi jalkiáltás szétbangzott a világon s vízshangot keltett a szánakozó, résztvevő emberek szívében mindenütt. Az oceán se tudta a segélyre hívó szót gyengíteni s Észak-Amerika ép úgy meghozza segélyadományait, mint Anglia.

De szebb, rokonszenvesebb alakban és nagyobb arányokban egy nemzet részvéte sem nyilatkozik, mint a francziáé. Ha nem a Tisza, hanem valahol a Rhone vagy Loire mellett történt volna a szerencsétlenség, a fölébrestett könyörület akkor se lehetne nagyobb.

Franciaország híres volt hajdan tündéri ünnepélyeiről, melyeket királyai, császárai rendeztek s melyeknek fénye és pompája milliárdjait nyelte el a frankoknak, tengerét a nép véres verejtekének.

Mióta Franciaország köztársaság, azóta csak egyszer ünnepelt: a világiállásban templomot emelven a békének, míg a többi nemzet lángban vagy legalább vasban állt, s — most ünnepel másodsor az elpusztult magyar város fölséglésére.

Ily ünnepet nem ültek a regnumok, nem az imperiumok. Így csak köztársaság ünnepel!

Az első ünnep az eszme megtétesülése volt, a munka, a szorgalom eszméje, — ez a második egy érzelme megtétesülése, a legkeresztényebb érzelme, a részvét, a könyörület, a testi jóindulat magasztos érzelme.

Mesés dolgok azok, a miket a szegediek fölséglésére tervezett ünnepélyről innak, mely igénybe fogja venni Páris legnagyobb előadó és képző művészeit és művésznőit, a legelőkelőbb embereket, a legnagyobb szerző palotát — a 25 millióba került operaházat — s egy egész éjszákát, melyet nappal fog változtatni a ragyogó kivilágítás, ébren tartván két millió lakost.

Az érzelme ünnepé ilyen lesz. S önkényes lesz, nem mint amaz ünnepélyek voltak, melyeket nem istenségnek, de faragott bálványoknak rendeztek bérencz kezek, parancsszóra, hivatalos pénzből.

Már eddig is nagymérvű adakozás indult meg Párisban a szegediek javára s tartottak estélyeket, előadásokat, ünnepélyeket, bálakat e célra. A legfényesebbek egyike volt az, mely a Hotel-Continentalban rendeztetett, s melynek rajzát az alkalommal mutatjuk be olvasóinknak.

Többen mint harmadfélezeren vettek részt e fényes ünnepélyben, és pedig Páris legelőkelőbb köreiből. Jelen volt a többi közt az orániai herceg, Broglie herceg, Canrobert marsal, a német nagykövét Hohenlohe herceg, a dán miniszter Moltke, a volt osztrák-magyar nagykövét Wimpffen gróf, Rothschild b., Erlanger, Hirsch bankárk, Lesseppe a híres csatornaásó, magyarba öltözött nejével, stb.

A XIV. Lajos korabeli izlésben diszített óriási teremben, mely ugy nagyságra, mint gazdag berendezésre nézve páratlan a maga nemében, jelmezekben jelent meg a társaság nagyrésze, diszes csapatokba alakulván a gyönyörű márványoszlopok, a négy évszaktot jelképező művészi falfestmények alatt.

A rendezők magok viselték az ünnepély költségeit s így történt hogy egyedül ez az ünnepély nem kevesebb, mint 60,000 frankot hozott be a szerencsétlen szegediek javára.

A bibornoki baret fölvevése.

Mult május hó 24-én, d. u. 11 órakor ment végbe az ünnepélyes szertartás, melyen a pápa által nemrég kinevezett két bibornok, Fürstenberg érsek és Haynald érsek a bibornoki barettel (fővelgel) földszittettek.

Már félízenegykor megkezdődött a bevonulás a császári palotába, mely körül ez alkalommal katonaság képezett sorfalat. Először érkeztek az osztrák miniszterek, majd a valóságos belső titkos tanácsosok, diszben; azután gróf Andrássy Gyula, huszár-tábornoki egyenruhában, báró Wenckheim Béla, báró Orczy, magyar diszöltözetben, s a más két közös miniszter, utánok a tábornokok, Taxis herceg a főlovász-mester, Kutschker bibornok, Jacobini pápai nunciusz stb.

Mind e főurak, kiket egy udvari furir üdvözölt a lépcsőn, a nagy teremben gyűltek össze, az uj bibornokokra várakozva. Kevéssel tizenegy

óra előtt ezek is megérkeztek, előbb Haynald, majd Fürstenberg. Kocsijukat két pompás udvari hímő előzte meg, melyekben pápai diszgárdisták és az egyházi kiséret tagjai ültek. Magok a bibornokok aranytól ragyogó nagy gala-hintókban ültek, melyek elé gazdagon felszerelkezett hat fehér ló volt fogva, míg a hintók mellett az uralkodóház színeit viselő apródok haladtak gyalog. A lovag-teremben fogadták őket az udvari furir s bevezeté az előterembe, hol gróf Hunyady szertartás mester üdvözölt, bekisérvén őket a titkos tanácsosi teremig, hol ismét gr. Crenneville főkamárás várt rájuk.

Midőn a társaság teljes számmal együtt volt, hg. Hohenlohe főudvarmester jelentést tett ő felségének. Az uralkodó tábornoki diszruhában a Szent István rend szalagjával s valamennyi nagy rendkeresztjével szemlén, a bibornokokat előrebocsátván, belépett a vártemplomba, hol a pápai követ által átnyújtott bibornoki baretet fölvevé előbb a Fürstenberg, majd Haynald fejére, mi-alatt a pontificans elkezdé a Te Deumot s az udvari kar végig zengé.

A Te Deum után ő felsége belső termeibe vonult s ott fogadták az uj bibornokokat kihallgatáson, ugyanekkor bemutatattván magának a pápai ablegátusokat is.

Igy ért véget a szertartás, melynek képt mai számunkban találják olvasóink.

Mihály vajda, a vitéz.

Bukarest, 1879. ápril.

Szilágyi Sándornak Mihály vajdáról szóló akadémiai értekezése nagy mértékben felkelté kíváncsiságunkat különösen nekünk Romániában élő magyaroknak; hisz ez országban az Mihály vajdának emléke, a mi nálunk Mátyás királyé. Mihálynak érebe öntött lovaszobrára az akadémia palotája előtt rajongó lelkesedéssel tekintenek a románok, mint a nagy Dakórománia eszméjének megtestesítőjére, s a vitéz meléknevet igazán nem érdemtelenül adták meg neki, mert kétségtelenül legnagyobb volt mindazon fejedelmek közt, kik Oláhország trónján ültek, s alatta érte el Oláhország fénykorát.

Az erdélyi zürzavaros állapotok ügyes felhasználása, Báthory András meglepése, a szent-erzsébeti csata és ennek folytán Báthory halála s Erdélynek Mihály által meghódoltatása — melyeket Szilágyi igen szépen, nagy részletekkel megírta „Erdélyország története“ című művében — örökre emlékeztet gyászlapok maradnak hazánk történetében, román szomszédjaink ellenben büszke önértéssel gondolnak vissza ez időre, s a pillanatra megvalósult egyesítése a három fejedelemségnek képezi maig is a nagyratörő ifjuság aranyálmait.

Azért is a Mihály vajda egész egyéniségéről adandó vázlatot oly jeles történetíró tollából mint Szilágyi Sándor kétségkívül nagy érdeklődéssel fogadandja az egész haza mivelt közönsége, de tanulóság lesz talán egyuttal összehasonlítani azzal, mit ugyanerről a román hisztórikusok innak, habár e lap szűk tere miatt kénytelen leszek a 25 nyomtatott lapnyi krónikás elbeszélést tízedzresnyire szoritani össze.

Előre kell bocsátanom, hogy Romániának rendszeresen megirt történelme meg nincs, a Laureanu s később Dragosescu által elemi iskolák számára írott kis műveket nem nevezhetem annak, ezek nemcsak lézagosak, de céltalatosak is. Legterjedelmesebb volna a Sinkayé, de legérdekesebbek a Cogolniceanu által összeállított krónikások régi művei, ezek mint akkori kortársak bele látni engednek az akkori kor szellemébe, s az a magyar-gyűlölet, mely ma itt oly divatos, ezeknél meg nem otthonos. Mivel azonban Cogolniceanu fő gondját Moldova történelmére fordítja s az Oláhországot csak mellékesen tárgyalja, jelen kivonatomban Danil hyperdiaco-nusnak Kiseneben talált régi kéziratai után közlöm (G. Joand kiadása 1859) s a Cogolniceanu-féle gyűjteményből csak eltéréseket jegyzek meg.

1593-ban választották meg vajdává Mihályt, Petrasku vodának fiát, ki a kivégeztetéstől krajo-vián bán korában ugy menekült meg, hogy a hóhér megrémült vad tekintetétől s eldobva bárdját, elfutott. A törökök ez időben elviselhetlen nagy adókkal és sarcokkal sanyargatták Oláhországot, a kapitulaációk daczára mecséket kezdtek építeni s világos volt céljuk, hogy ez országot pasalikká változtatják, hogy aztán

innen és a magyar hódolt részekből végleg elfoglalhassák Erdélyt is. Túrhetlen lévén tovább ez állapot, Mihály követül küldi Radu Buzescu kamarását (kluceru) Báthory Zsigmondhoz Erdélybe, Sztroe Buzescu székhordót (stolnicu) pedig a moldvai Áron vajdához, s megegyeztek, Báthory Zsigmond király (sic) esküt is tón, hogy segítendik egymást.

1595. nov. 5-én küldött is Báthory némi sereget Horváth és Békésy István alatt, kik megjöven Bukarest városába, azonnal levágtak minden ott található törököt, innen meg egyenest Giurgevonak mentek, de nem vehették be, mert Ruscsukból segítség érkezett. Murat szultán azonnal megindította Musztafa pasát Bogdán vajdával együtt, hogy ezt tegye Mihály helyébe, egyuttal a tatár khánt ráküldé az országra. Putineu falunál ütközött meg Mihály a tatárokkal január 14-én, majd rá 16-án s megverte őket, majd átment a Duna jegén és jan. 25-én ugy megverte a törököket, hogy maga Musztafa pasa is a csatamezőn maradt.

E harcok után Horváth és Békés kapitányok egyenletlenségbe jöttek Mihályval, ki őket Báthoryhoz visszaküldte s ez helyökre Kilerbentet küldé; Mihály pedig ez alatt Mantea bánja által bevettette lerontatta Braila várát.

Ekkor gondolta ki Báthory azt a tervet, hogy Mihályt tegye le a vajdaságból, mire Mihály nagy követéssel ígéretet tett Báthorynak, hogy hagyja meg vajdaságában, s rendeleteinek engedelmeskedni fog; de — ugymond — az ellenséges ördög a követeket egymással meghasonlásba hozta, s elhatározta, hogy Mihályt tegyek le s maradjon csak mint egy kapitány; Zsigmond (Báthory) ki is nevezett 12 bojárát ország igazgatóinak, kik egyenest az ő parancsa alatt álljanak.

Egyuttal Báthory Áron moldvai vajdának is segítségére küldé Barasa Andris kapitányt, és ott tömérdek törököt levágtak, de Áron elveszté Zsigmond kezét, és ez megköttöztette őt nejével együtt, nagy szégyenre kiviteté országából, gonosztevők börtönébe vették, bojárjait lefejeztette ápril 23-án „dámánk 7103. (1595.) évében s helyébe vajdává tévé Razvánt, István vajda név alatt.

E közben meghalt Murat szultán, helyére Mehemet ült, s ez roppant sereggel megindította Szinán pasát, ki mindjárt hidat is veretett a Dunán Ruscsuknál, hogy az oldal földön rendet csináljon. Báthory rögtön seregyűjtéshez látott, de a török átkelt a Dunán és Kalugerémig nyomult előre. Mihály nem várhatja tovább a jövőmő segítségére, saját 8—10 ezer emberével megtámadta a több mint százezernyi ellenséget, épen midőn a Nyázslov feneketlen mocsárjain keresztül vezető egyetlen hosszú gátton vonulának át, s itt egy olyan Hunyady-fajta csatát nyert, saját kezével vágta le Karaimán pasát s a gátról roppant veszteséggel nyomta vissza a törököket. Ez volt Mihálynak legvakmerőbb fegyverténye, de maroknyi sereggel az éj beálltával kénytelen volt elvonulni, mire aztán a törökök elfoglalták Bukarestet, Tirgovestet s előzönlöttek az országot.

1596. okt. 6-án egyesült Báthorynál a három sereg, t. i. a moldvai, oláh és erdélyi s indultak a török ellen, mire Szinan pasa Bukarestbe huzódott vissza, Tirgovestben Ali pasát hagyva, kit azonban az egyesült seregek elfogtak s Kolozsvárra küldtek, favárát leégették s törökjeit kardra hányták, innen a Giurgevóig hátrált Szinán pasa ellen nyomultak, iszonyuan megverték, Dunahidját lerombolták, maga is egy rossz derüglén szabadult meg. — Ekkor Báthory, látva Mihálynak annyi vitézséget és értelmességét, kibocsátotta kezei közül Oláhországot minden jóvedelmével együtt, hogy legyen a Mihályé, — s aztán mindenik elméne haza a maga hazájába.

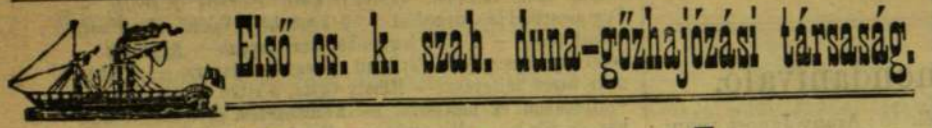
István trónját ezalatt Moldvában Jeremie foglalta. Báthory tehát segítséget adott Istvánnak, a két vajda Szucséavánl ütközött meg, de Jeremie lett győztes, ki István elfogván, azonnal karóba huzatta, segédhadait pedig teljesen szétzortá.

Mihály meg nem nyugodott, előbb Velisko, majd Farkas vezérért küldözgeté tul a Dunán, de a törökök egyiket a másik után tönkre verték. Mihály most upból fegyverkezett, idegeneket is szedett szoldájjá. Ez gyanút keltett Báthory előtt s maga elébe idézte Fehérvárra, hol a vajda 1598. decz. 19-én csak 2—3 bojáról kísérve meg is jelent s nagy tisztességgel fogadva, ismét Báthory bizalmával tért vissza.

Égy határozat használti petiti sor. vagy annak helye egyszeri írtatásnál 1-1 krajczár; többszöri írtatásnál 10 krajczár. Bélyegdíj külön minden írtatás után 30 kr.

HIRDETÉSEK.

Kiadó-hivatalunk számára hirdményeket elfogad Bécében; Hrasen-stein és Vogler Wallfischgasse No. 10, Mösse R. Seilerstraße Nr. 2. Appellik A. Wolzseele Nr. 22.

Menetrend Budapest, Margitsziget, Ó-Buda és Új-Pest közötti helyihajókra 1879-iki június 4-től kezdve.

Vámház és Újpest között, eskütér, Tabán, Lipótváros, Bombatér, Margitsziget (alsó kiszállóhely) érintésével, óránként, az egész órákban, reggeli 5 órától esti 9 óráig.

Vámház és Ó-Buda között, eskütér, Tabán, Lipótváros, Bombatér, Császárfürdő, Margitsziget érintésével, óránként a fél órákban, reggeli 5 1/2 órától, esti 9 1/2 óráig.

Jegyzet: déli 1 órákor, a vámháztól és Újpestről, a hajók nem közlekednek. Június, július és augusztus hónapokban egy hajó vámháztól a Margitszigetre (alsó kiszállóhely) esti 10 órákor közlekedik, mely onnan 10 1/2 órákor visszatér.

Poudre de Serail.

Soldos-Blaha Louiza művészno kedvencz arczpora. Ezen arczpor vegytanilag tökéletesítve minden ártalmas szerektoel mentes és oly kitünő tulajdonságokat központosít, hogy minden eddig a kül- és belföldön készített porokat sokszoroson felülmulja; nagymérvű federeje az arczot az időjárás kellemetlen befolyásától megóvja, az arcznak és a testszínnek ifjú természetj színezetet kölcsönöz, úgy hogy a legelősebb szem sem képes a port rajta észrevenni, mely kitünő hatásaiért Soldos-Blaha Louiza asszonyaság következő sorokkal tüntette ki.

Tiszt. Müller J. L., Vadász Ferencz özy. utóda, illatszerez urnak Budapesten. A Poudre de Serail, melyet ön feltalált, valóban kitünő és nemében páratlan, mert nemcsak az arczon láthatatlan és tartós, de egyszersmind rendszer használatnál ártalmatlansága által az arczra oly különös jótékony hatást gyakorol, a minőt még eddig semmiféle arczporral nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságaiért jövőben mint kedvencz arczporomat kizárólag fogom használni és meg vagyok győződve, hogy felülmulhatatlan jószágéert általános elismerésnek fog örvendeni. Tisztelettel

Soldos-Blaha Louiza.

A POWDRE DE SERAIL, 60 kr. és 1 frtos dobozokban, valódi minőségben csupán a feltalálónál VADÁSZ FERENCZ özy. utódnál, illatszerez a «Virág-királyné»-hoz, Budapest, korona-herozeg-utca 2. szám kapható.

Cs. kir. szab. általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) Triestben.

A) melléklet. Állami és nyilvános papirok. 1878 december 31.

Table with columns: Az értékpapírok megnevezése, Névérték, Ártólyam vagy egy-egy év az 1877. december 31-én, Valódi ár. Lists various securities and their values.

Csász. kir. szab. általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) Triestben. Negyvenhetedik számadás az 1878. évre.

Financial statements for Assicurazioni Generali, 1878. Includes sections for a) Tűzbiztosítási ágazat, b) Tengeri és szállítvány-biztosítási ágazat, c) Életbiztosítások halál esetére, d) Életbiztosítások megérés esetére, e) Feltétlen életjáradékok, f) A B. mérleg nyereség- és veszteség-számlája.

Mérlegszámla 1878. december 31-én.

Balance sheet table with columns: VAGYON (Assets) and TARTOZÁS (Liabilities). Lists various assets and liabilities with their respective values.

Iroda Budapestben: az intézet házában, Dorottya utca 10. A csász. kir. szabadalm. Assicurazioni Generali magyarorsz. főigazgatója: Ellenberger, Krellwitz, Roth.

GEITNER ÉS RAUSCH SZIVATTYÚ-GYÁRA. Budapest, vaczi-körút 21 (57) az Ipar-udvarban. Includes details about pumps and machinery.

RÓMAI RÉGISÉGTAN, A RÓMAI IRODALOMTÖRTÉNET VÁZLATÁVAL, BOJESSEN-HOFFA NYOMÁN. A gymanasiumok felsőbb osztályára és magánhasználatra. Átdolgozta ÓKÁNYI PÁL, tanár. 108 ábrával. Ára füzve frt 1.40

Margitszigeti gyógyfürdő

Budapest főváros közvetlen közelében.

35° R. meleg artzi forrás — porcellán-, márvány-, kád- és kőfürdők zuhanykészülékkel — nagyszerű kert — 300 teljes kényelemmel berendezett szoba — társalgási terem — kül- és belföldi lapok — naponta zene. **Kóralakok, melyek ellen a margitszigeti hévíz kedvező eredményt hozhat:**
 Kőszvény — az ízületek, izmok, csontbántalmak, ideghüvelytől kezdve. A csusz, kőszvény, crómüvi behatások, typhus után fellépő hűdések. — Zsábák — A csontbántalmakat, csontszűt, ízületi bajokat és külső sérteket követő elváltozások — Fájdalmas hegek, merevség, hűdés. — Bőrbántalmak. — Vízelési nehézségek. — Méh- és hüvelybántalmak.
 A hévíz belseg eredménytelennél használható: idült gyomorhurutnál és alhasi pangásoknál.
 A szigeten van gyógykert; ellátva mindenemű ásványvízzel. Duna fürdő uszók és nem uszók számára. Rendelő orvos: **Dr. Verzár.** — Bérletkellék úgy a fürdő-, mint a menetjegyek együttes váltásánál árleengedés. A szigeten lakók a fürdő-használatnál és a menetjegyeknél előnyben részesülnek.
 A fővárossal órákint kétszer közlekedés. 5270

A nyári idény május 1-én megnyitottik.

A lakások megrendelése: a szigeten a felügyelőségi irodában.

(Utolsó posta: Ó-Buda.)

A margitszigeti felügyelőség.

gleichenbergi ásványvizek

fiiss töltésben kaphatók
ÉDESKUTY L.
 magyar kir. udvari ásványvíz-szállító főraktárában.
 Gleichenbergben (vasúti állomás Feldbach) az idény kezdete május 1-seje.
 Lakásra megrendeléseket a fürdő-igazgatóság ingyen eszközöl. 5276

Kész női öltözetek és kelmék
 legújabb divat szerint, jutányos áron
Keller és Zsitvay
 5340 divatárú raktárunkban.
 Budapesten Szerviták épületében.

A melegebb időszakra

ajánlom az évről-évre mindinkább közkedveitől megítélt **amériai izadság ellenes főfárisanyámat** (szabadalmazott selyem) lábfajvarrás nélkül, a legké, yesebb lábón is elhordható, s egyszerűsége miatt a legbiztonságosabb, mivel minden izadságot felszi a s melyből 12 pár csak 1 fnt egész 1 fnt 40 kr. Női hárisnyámat varrás nélkül divatos színekben, 12 pár 2 fnt 40 kr egész 3 fntig. **Izadság ellenes ingeimet, mely, mint a legkellemebb s legmegszívlehetőbb öltönyt viselhető a meztelen teston, meghűlés ellen véd, 1 darab 65 és 75 kr.**
 Egyidejűleg **dús vászon uri hárisnyáimra** hívom fel becses figyelmét, 12 pár 3 fnt 50 kr.; pamut, **czérna és fildó cosse** főfárisanyáimra, melyek minden tetész szerinti áron kaphatók. 5367

Gyári raktár férfi-íngemből, női és gyermek fehérneműkből.
Unger F. W. fiánál,
 Deák Ferencz-utca 5-ik sz.
 Alapított 1835-ben.

Tanningene.

Legújabb ólomonentes, ártalmatlan hajfestő szer haj, székáll és számból származó, melyek a leggyorsabb módon, egyetlen egyszeri használat mellett, egész megfáradtan és biztosan ugyanazon hibátlan, fényes szőke, barna és fekete természetes színt vissza nyerik, mely-lyel a megőszülés előtt bírtak, a melyet sem szappannal mosás, sem gőzfürdő használata nem bír elenyészetni. Ara 2 fnt 50 kr.

Dr. Landauer illatos hajbalzsama.
 bitó itott, teljesen megbizható szer, bogy, 2- vagy 3-szori használat mellett a haj kihullása tökéletesen megszüntetve, annak növése ismét előmozdítás-ék. E balzsam, az ő-s hajnak eredeti természetét színt visszaadja, a legfinomabb illattal bír, s a bőrt vagy fehéreműt lekevé-ebb sem szennyezi. Ara 1 fnt

Szeplőt,

májfoltot, pörpénést, bőr-átkát, arcvörösséget, napégést, a bőr minden kivrágását stb. a **Dr. Tobias Eau miraculeuse** antipéligue

a bőrön és bőr alatt gyűlekedő festék-anyagok felszívódása al gyökereken át. Itja, a a legdurvább, legdurvább bőrt egy éjjen át grönögé puhává és fehéré változtatja. Ara 1 fnt 50 kr.

Ered. keleti rózsatej Russ Károly gyógyszerésztől
 a bőrnak rögjön, nem pedig hosszabb használat után, oly győzőn, vakítottan fehér, fiatal frissességű színezett ad, amint az semmiféle más szer által nem érhető el; a rúncokat, a minden árgya vagy barna foltot rögtön eltávolítja. Ara 1 fnt.

Vásárloményi Isten Ióstorolt
különlegesség
 meg van vizsgálván, s zok a czég kecsége mellett hasznosítottan ártalmatlanok és hatóságilag bej-szített védjeggyel vannak ellátva. — Valódi minőségben szállítja.
 Russ Károly utódja, Bécsben I., Wallfischgasse 3.
 RAKTÁRAK: Török József gyógyszerésznél Budape-ten, Armin Eliahal Aradon.

50 fnt egy Singer-varrógép teljesen.
42 fnt egy Wheeler & Wilson teljesen (zajtalan járással).
15 fnt egy La Rein kézi gép elegans alsó tálczával;
 kezesség mellett, bizonyítvánnyal, részletfizetésre is árusítja, csupán 5318

Brenner Károly,

Budapest, bécsi utca, Deák-utca sarkán, 15. Szám.

Varrógép-üzletem, mely a legrégibb a helybeli piacon, gépészeti műhelylyel van összekötve, ennélfogva minden javítást gyorsan és olcsón eszközölhetek. Tartok továbbá minden fajta varrógépbeli alkatrészeket, valamint angol tüket, czérnát és gepolajt, stb. a legolcsóbb árak mellett.

Mulattatásul

a szabályon Ftóbert csipőszűk cszélvezetőzhez vagy apró szőrtel madarakra fr. 12, 14, 18, 24, 30.
 toltéyek 100a golyós 50 kr. nagyobb fr. 1.80
 soros fr. 1.50 nagyobb fr. 2.60
 Cseltőlák kinyitással és mosással fr. 9. — **Japán halászó** szűk kivonható fr. 1.40-12. — **Kész horgok szűrrel** 15 kr. 2 fnt; mesterséges **romarok és lejeg** 1. átz. kr. 80. — **Kültőló** bak-buk keményfából 2.50. — **Lignum sanctum golyók** fr. 1.50-3.30
 — **Angol csipő** játék fr. 18 karika játék fr. 2.40. — **Gumi lapok** minden nagyságban — **Uj kecskeméti partitly** veszedelem nélkül gyermek-játék romboló papír tomat magyari magyara röpít fr. 1, 1.20
 lapok háló kr. 7. **boldogváró szőlőcsok** kr. 90 fr. 1.50 — **Kerti szarvas-kész-let** fr. 1.50-3. — **Papír léghajók** kr. 75 fr. 2. — **Szines papír lámpiók** vari-
 mulatszók, unnepekévil kiváltságosok kr. 20-70. — **Madárantató szűr** fr. 11. — **Harmónia** accordeon tremolo trombita díszszel fr. 7, nagyobb erős
 contra bassal fr. 15. — **Madárcepa** fr. 1.25. — **Torna-eszközök** szabadban a gyakorlat használatához 3/4 méter hosszúsága. **Másod köté sima** fr. 5.80, fonott
 csomókkal fr. 8.50. — **Kötél hűcső** fr. 8.25 **Trapez** fr. 8.50. **Trapez ka-
 rikákkal** fr. 8.50. **Gyermek káda** fr. 13.50 — **Schwebeláda teljes torna készület**
 utas tüsszel fr. 11.50 tornagyógyók kőlo kr. 30. — **Állító vas** tolok fr. 2.
Dohányzóknak vas dohány vázó gép egész szűrrelán készíttve hajtó
 kerékkel magyar és török dohány vágással fr. 18. — **Csengőpótló** csatorna-
 strassburgi japipa a dohány mind végig szarozan marad fr. 1, 1.30.
UJ **automat cigarettékészítő** a fedel egyszeri betevése által a kész cigarettá-
 a fedelen előtűnik fr. 2.50 — **Electricus gyújtószert** fr. 3.50. — **Kész ci-
 garetté papiros szűpőkával** 3 nagyságban 100a kr. 35, készítő kr. 30. — **Angol kerti fészkes** fr. 10.80, 14, 17. — **Föld-olók és kék** fr. 1.60-3.
 — **Virág-harmónia** egyszerűsége miatt má-dár ruháuy kr. 4/9. Könyv kerti kalapok
 fr. 50, megrendelésnél a legbővege készítek.
Levegőszősz angol diornőbör nyergék fr. 15-30, kántárok fr. 4.80,
 8. zablák fr. 1.80-3.50, tozasszó fr. 2.70-5. moható fehér tozasszó fr. 4.50,
 kengyelcsiszók fr. 2.50-3.00, kengyel vasak fr. 1.60-2.50. — **terhelők**
 fr. 2.40-3. köté terhelő fr. 3.30. — **Kötőkészítő** és gurtinból fr. 2.50, **szar-
 kány** fr. 1, szűjál felelősható sarkantyú fr. 2. — **Rinczoros** bőr igen tar-
 tós **tozások** orator kr. 70-2.50. — **Aparászó** orator fr. 3.75-10, lötszítőt szűr-
 készly kr. 90, gumí löllab-mentés fr. 2.25, szarvasbőr és lötszínas kocsis és szer-
 szám mosóshoz fr. 1-3.
GUMI stb. francia cikkék személyes cialomra beteg ápoláshoz állóse-
 ferekendő fr. 3.75-5, anyaméh ferekendő fr. 1.75, 3.50-5. **Árv** al-
 loset ferekendő rugóval fr. 3.50.
Anyák figyelmébe ajánlom a párizsi ónműködő gyermek szoptató
 füvegét: az anyák egyszerű n yomán eszközei a táplálék szájban vezetését fr. 1, 50.
 — **Ágybetétek** gyermekek és betegágyasoknak kr. 60, 80, 1.20-3. — **Gyer-
 mek kocsik** barna és világos kosár érvényel fr. 10.80, 12.50, 14.

A jelenleg oly olcsó postai fuvarbér (5 kilóg bárhová 31 kr.) lehetősége lévén a kívánt tárgyakat gyorsan csekély költséggel megkérve lehet. Még nem felelő tárgyakat készséggel visszi-
 veszek, probamrendeléshez képes nagy árjegyzéket mellettem.

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, Dorottya-
 utca 1. szám.

Cs. és kir. szabadalm a maga nemében egyetlen hátásu
patkány- és egér-irtó szer.
 Egy baog-doboz ára 1 fnt 6 doboz 5 fnt o. 6. Valódi perssial, minden rovar-irtó por.
 Követlen szál-
 níműve, vagy leg-
 tisztá növénykiszí-
 mény, csupán válo-
 gatott, jóállás mel-
 lett biztosan ható al-
 katrészekből össze-
 áll, mint a polos-
 kák, bolhák, moly, ház i-
 csók, svábhogár, hangyák
 stb. ket feilmulhatlanul irtó
 szer gyanánt elismerve, dobo-
 zokban, minden doboz egy
 szóróeszkűvel ellátva, 1 fnt
 és 55 kr. javál.
 Speciáli-
 ta, kiü-
 nőnen biztos
 és gyöke-
 resen ható

svábhogár (Heimchen) irtó por.
 1 csomag ára 50 kr. 6 csomag 2 fnt 55 kr. o. 6.
 Teljesen mérég nélküli, gyors és biztos hátásu **oroszbogárt** (csótány-bogár) irtó por, dobozok ban (külön szóró készülettel ellát-
 va), ára 1 doboznak 1 fnt és kisebb 55 kr. o. 6.
 Teljesen mérégmen-
 tes, biztos és gyöke-
 res hátásu

molyokat és hangyákat irtó por.
 E por nemcsak megóv a moly és hangya-kirágások ellen, ha-
 nem még biztosan és győ kérezen ki is irtja a rova-
 rokat, ha az butorok, sző-
 nyezek, téllruhák, gyap-
 jakörmök, szűcsárkák, kocsis-
 stb. birtetik. Dobo-
 zokban o. 6. 1 fnt 55 kr. és 30 kr. javál.
 Cs. és kir. szab. gyökere: ható

poloska-irtó szer,
 1 ütorok számára. Egy nagy üveg 50 kr. 6 üveg 2 fnt 55 kr. 1 kis üveg 30 kr. 6 üveg 1 fnt 55 kr. o. 6.
 Feilmulhatlan hátásu **poloska-irtó szesz** falazat számára. Festésnél, me-
 szelésnél vagy falak másoláská-
 nál a festébe, másba vagy vakolatba keverésre alkalmas.
 Egy pintes üveg ára 1 fnt, 6 pintes üveg 5 fnt. 1 pintes üveg légséges egy közepnagságu szobara.
 Elpusztíthat-
 lan mérég-
 fujtatók, me-
 lyek segéye-
 vel a rovar-
 moly vagy

**orszobogár-por egyformán szűr-
 szórható, és a legkiseb ha-
 lékökbe belvélhető. Egy da-
 rah ára 50 kr. o. 6.
 Számos megrendelést vár:
REISS B., 8022
 magy. kir. szabad. vagysszerző gyára
 Budapest, király-utca 47. I. em.
Flókraktár: 5273
Thauer József urnál
 Pesten, három koroná-utca 9**

**A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiad-
 sában Budapesten (IV. egye-
 tem-utca 4. sz.) megjelent és minden könyvtáránál kapható:**
KÁRPÁTHY ZOLTÁN. REGÉNY.
 Irta **JÓKAI MÓR.**
 Negyedik kiadás.
 Három csinos angol vá-
 szonkötetbe kötve 6 fnt 40.
Egy magyar nábob. REGÉNY.
 Irta **JÓKAI MÓR.**
 Negyedik kiadás.
 Három csinos angol vá-
 szonkötetbe kötve 6 fnt 40.

A legszebb siremlékek
 az eliamert legolcsóbb árak mellett, szürke maunthian-
 seni gránitból, fekete gránitból (Syent), sötétzöld gránitból (Porphyry), vörös és fekete magyar márványból; továbbá vaskák, alakok, kosszorok és urnák márvány és érozéből, sírúcszozatok és kerítések. A kiszámítások és rajzok kívánatra megküldetnek.
Az entreprise des pompes funebres
 siremlék-gyára Budapest, kerepesi ut 48. szám.

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, Dorottya-
 utca 1. szám.

VASÁRNAPI UJSÁG

Előfizetési feltételek: **VASÁRNAPI UJSÁG** és **POLITIKAI UJDONSÁGOK** együtt: egész évre — 12 fnt félévre — 6 *
 Csupán a **VASÁRNAPI UJSÁG**: egész évre — 8 fnt félévre — 4 *
 Csupán a **POLITIKAI UJDONSÁGOK**: egész évre — 8 fnt félévre — 3 *

24-dik szám. 1879. BUDAPEST, JUNIUS 15. XXVI. évfolyam.

SZÉKES-FEHÉRVÁRI KIÁLLITÁS.

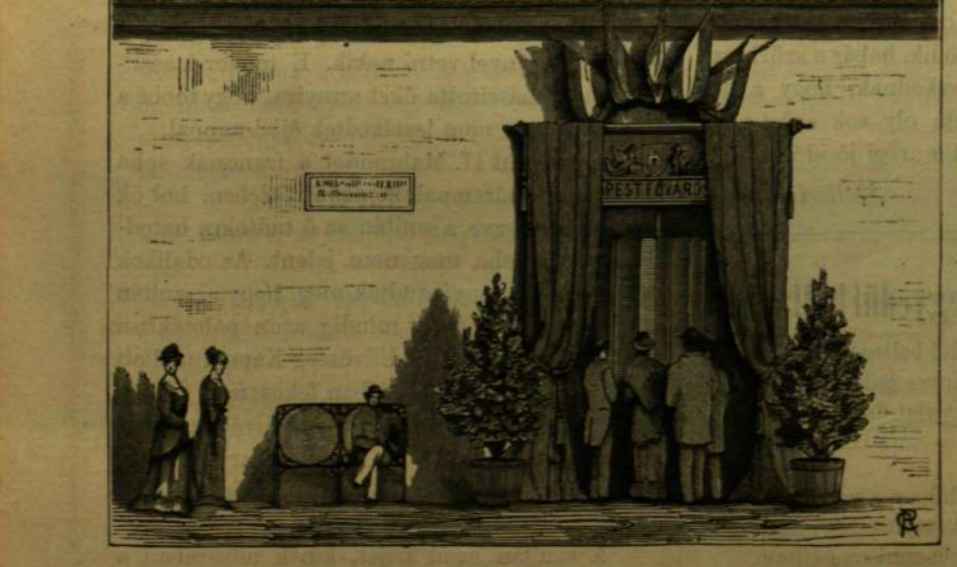
Canzi Rezső rajzai.

AZ ÁRVAI URADALOM GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSA.

GR. SZTÁRAY VÁRPALOTAI ERDÉSZETI KIÁLLITÁSA.

BUDAPEST FŐVÁROS GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁBÓL.

SZÜRÖK.